

Gemeenteraadsverkiezingen 21 maart 2018

De Stemmen geteld 2018

14 036

Hebt u vragen?

www.almere.nl

Wilt u reageren?

onderzoek&statistiek@almere.nl

Meer informatie?

Gemeente Almere

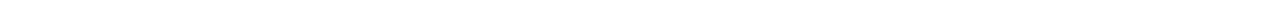

De stemmen geteld

Gemeenteraadsverkiezingen
Almere, 21 maart 2018

Uitslagen, opkomst en trends

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Opkomst gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018	5
2.1 OPKOMST ALMERE VERGELEKEN EN TRENDS.....	5
2.2 OPKOMST STADSDELEN.....	6
2.3 OPKOMST WIJKEN.....	7
3. Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018	9
3.1 UITSLAG ALMERE.....	9
3.2 UITSLAG STADSDELEN.....	11
3.3 UITSLAG WIJKEN.....	12
3.4 TRENDS IN HET ALMEERSE POLITIEKE SPECTRUM.....	15
Bijlage: Tabellen opkomst en uitslagen Gemeenteraadsverkiezingen 2018 Almere	i
TABEL 1. OPKOMSTPERCENTAGE EN AANTAL STEMEN PER PARTIJ, NAAR STEMBUREAU.....	I
TABEL 2. PERCENTAGE STEMEN PER PARTIJ, NAAR STEMBUREAU.....	X
TABEL 3. OPKOMSTPERCENTAGE EN PERCENTAGE STEMEN PER PARTIJ, NAAR STADSDEEL EN WIJK.....	XIX

1. Inleiding

Op 21 maart 2018 vonden gemeenteraadsverkiezingen plaats in Nederland. In de gemeente Almere, waar vanwege de groei van de stad nu 45 zetels te verdelen zijn, is de VVD de grootste partij geworden, gevolgd door PvdA, PVV, D66 en GroenLinks. Van deze vijf partijen winnen de VVD, PvdA en GroenLinks ten opzichte van 2014. De overige twee laten zowel absoluut als relatief een daling zien. De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen is lager dan in 2014 en is de laagste opkomst in de korte geschiedenis van de stad.

De uitkomsten van de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 in Almere staan in dit rapport centraal. Er wordt nader ingegaan op de opkomst en de stemverhoudingen en daarnaast wordt een vergelijking gemaakt met de uitkomsten van Nederland als geheel en met die van de vorige verkiezingen. Ook komen de verschillen tussen de stadsdelen en wijken van Almere aan de orde.

De gemeente Almere maakte bij de verkiezingen gebruik van de stempas. Met de stempas kunnen kiezers zelf bepalen in welk stembureau binnen de gemeente men stemt. De opkomst en uitslagen per stadsdeel en wijk kunnen daarom slechts als indicatie gebruikt worden. Het vermoeden bestaat dat het merendeel van de stemmers in de eigen wijk stemt, maar hierover zijn geen cijfers bekend.

2. Opkomst gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018

Bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 hebben 69.733 kiezers in Almere de gang naar het stembureau gemaakt. Ten opzichte van de 153.458 Almeerse stemgerechtigden betekent dat een opkomstpercentage van 45,4% (tabel 1).

Tabel 1: Uitgebrachte stemmen

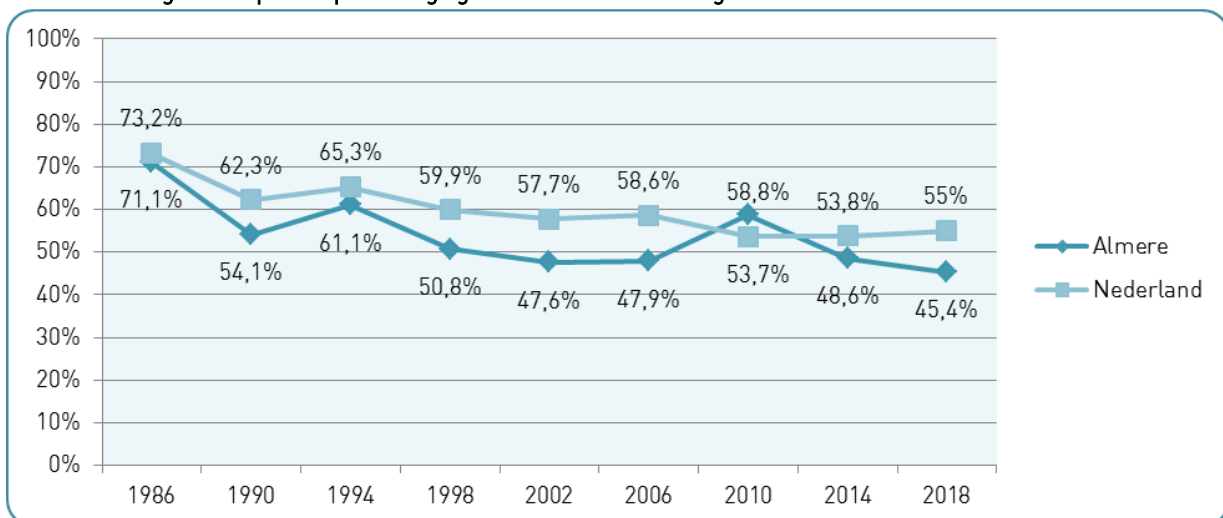
	Totaal Almere
Opgeroepen	153.458
Toegelaten kiezers	69.733
Geldige stembiljetten	69.080
Ongeldige stembiljetten	329
Blanco stembiljetten	318
Aangetroffen stembiljetten	69.727
Opkomstpercentage	45,4%

2.1 Opkomst Almere vergeleken en trends

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in Almere is na een geleidelijke daling tussen 1986 en 2006 gestegen naar 58,8% in 2010, maar na dit hoogtepunt weer gedaald naar 45,4% in 2018 (figuur 1). De opkomst in 2018 is de laagste tot nu toe.

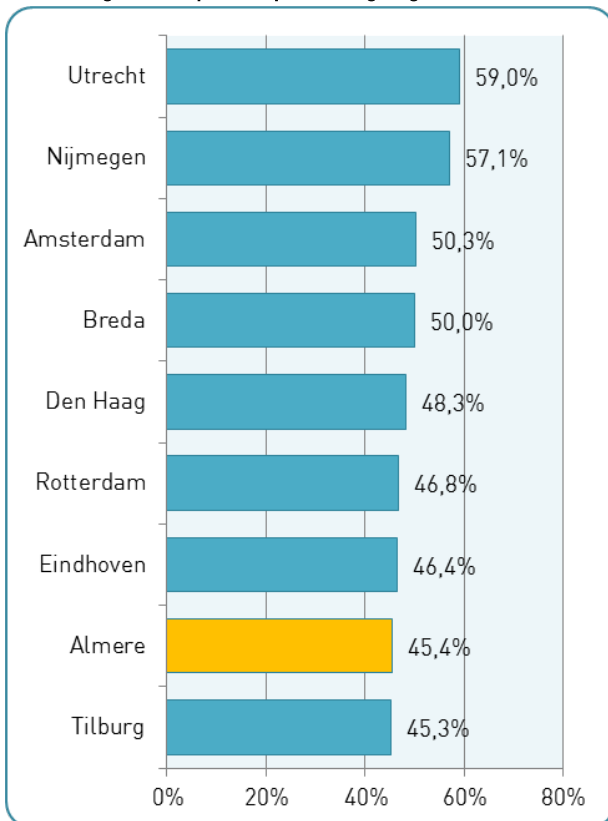
Het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen is in Almere bijna altijd lager dan het Nederlandse gemiddelde. In 2018 is dit opnieuw het geval. Alleen in 2010 was de opkomst in Almere hoger dan landelijk.

Figuur 1. Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen Almere en Nederland 1986-2018

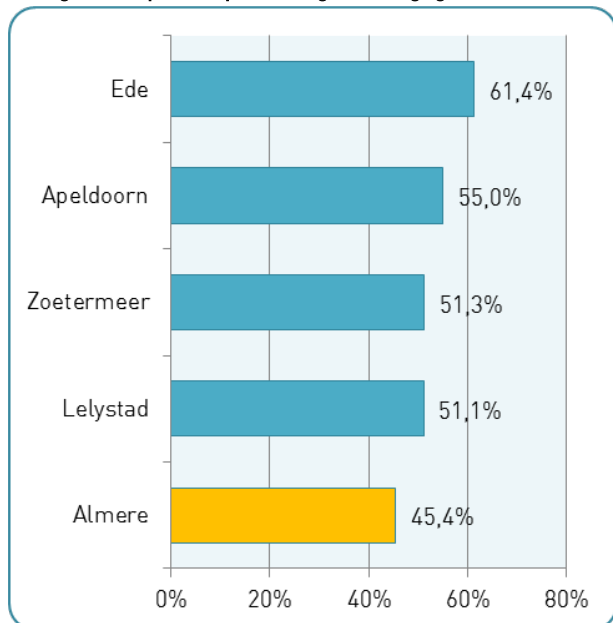

In vergelijking met andere grote steden ligt de opkomst in Almere alleen hoger dan in Tilburg (figuur 2)¹. Vergeleken met de zogenaamde ‘New Towns’ en enkele andere gemeenten die een zeer snelle groei hebben doorgemaakt², is de opkomst in Almere het laagst (figuur 3).

Figuur 2. Opkomstpercentages grote steden

Figuur 3. Opkomstpercentages snel gegroeide steden

2.2 Opkomst stadsdelen

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen is niet in alle stadsdelen gelijk. In Almere Hout is de opkomst met 57,2% het hoogst, gevolgd door Almere Haven. Alleen in deze twee stadsdelen ligt de opkomst boven het gemiddelde voor de hele stad. In Stad Oost en Stad West heeft is 44,8% respectievelijk 43,6% van de kiezers gestemd.³ In Almere Buiten is de opkomst nog wat lager, namelijk 42,3%. In Almere Poort is de opkomst het laagst met 37,1%. Maar Almere Poort is wel het enige stadsdeel waar de opkomst hoger is dan bij de verkiezingen in 2014.

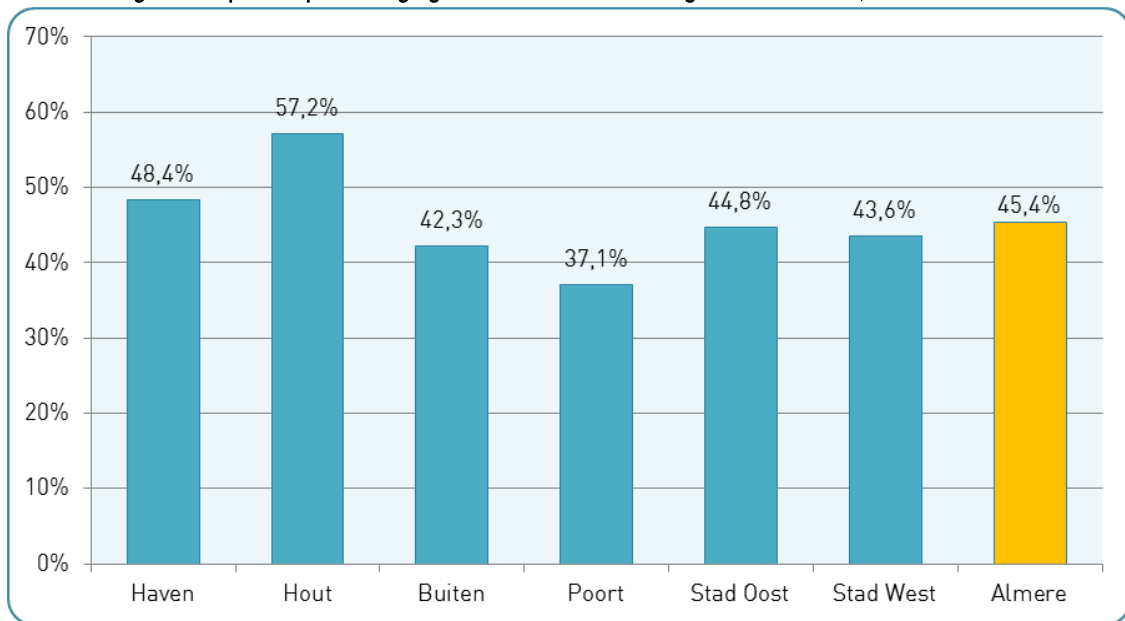
¹ In Groningen en Haarlemmermeer zijn in verband met een aanstaande gemeentelijke herindeling geen gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Deze verkiezingen vinden plaats op 21 november 2018. Beide gemeenten zijn daarom niet opgenomen in figuur 2 en figuur 3.

² Een motie van het Kamerlid Ortega (ChristenUnie) zorgde in 2010 voor een uitbreiding van de G27 met de steden Almere, Haarlemmermeer, Ede, Apeldoorn en Zoetermeer. Dit zijn deels zogeheten ‘new towns’ en deels steden die zeer snel zijn gegroeid en meer dan 100.000 inwoners hebben.

³ Stad Oost omvat Filmwijk, Danswijk, Parkwijk, Verzetswijk, Waterwijk, Tussen de Vaarten Noord en Tussen de Vaarten Zuid. Stad West omvat Staatsliedenwijk, Kruidenwijk, Stedenwijk, Muziekwijk Noord, Muziekwijk Zuid, Literatuurwijk en Noorderplassen.

Figuur 4. Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018, naar stadsdeel

2.3 Opkomst wijken⁴

Ook tussen de wijken zijn er verschillen in opkomst en uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen. De hoogste opkomst kent Centrum Stad met bijna 115%. Door het systeem van de stempas kan de opkomst meer dan 100% zijn. In Centrum Stad hebben meer mensen gestemd dan er stemgerechtigden wonen. Dit komt vooral door twee extra stembureaus bij station Almere Centrum, een extra stembureau in het Stadhuis en een extra bureau in Windesheim Flevoland, waar treinreizigers uit omliggende wijken, studenten en bezoekers van de weekmarkt gebruik van hebben gemaakt. De wijken waar de opkomst na het stadscentrum het hoogst is zijn De Gouwen (62%), Nobelhorst (59%), Verzetswijk (59%) en Vogelhorst (56%). In De Grienden, Overgooi, De Laren, De Marken en Filmwijk ligt de opkomst tussen 53% en 55% (kaart 1). De wijken met de laagste opkomst zijn respectievelijk De Hoven (36%), Indischebuurt (33%), Columbuskwartier (33%), Duin (32%) en Staatsliedenwijk (22%).

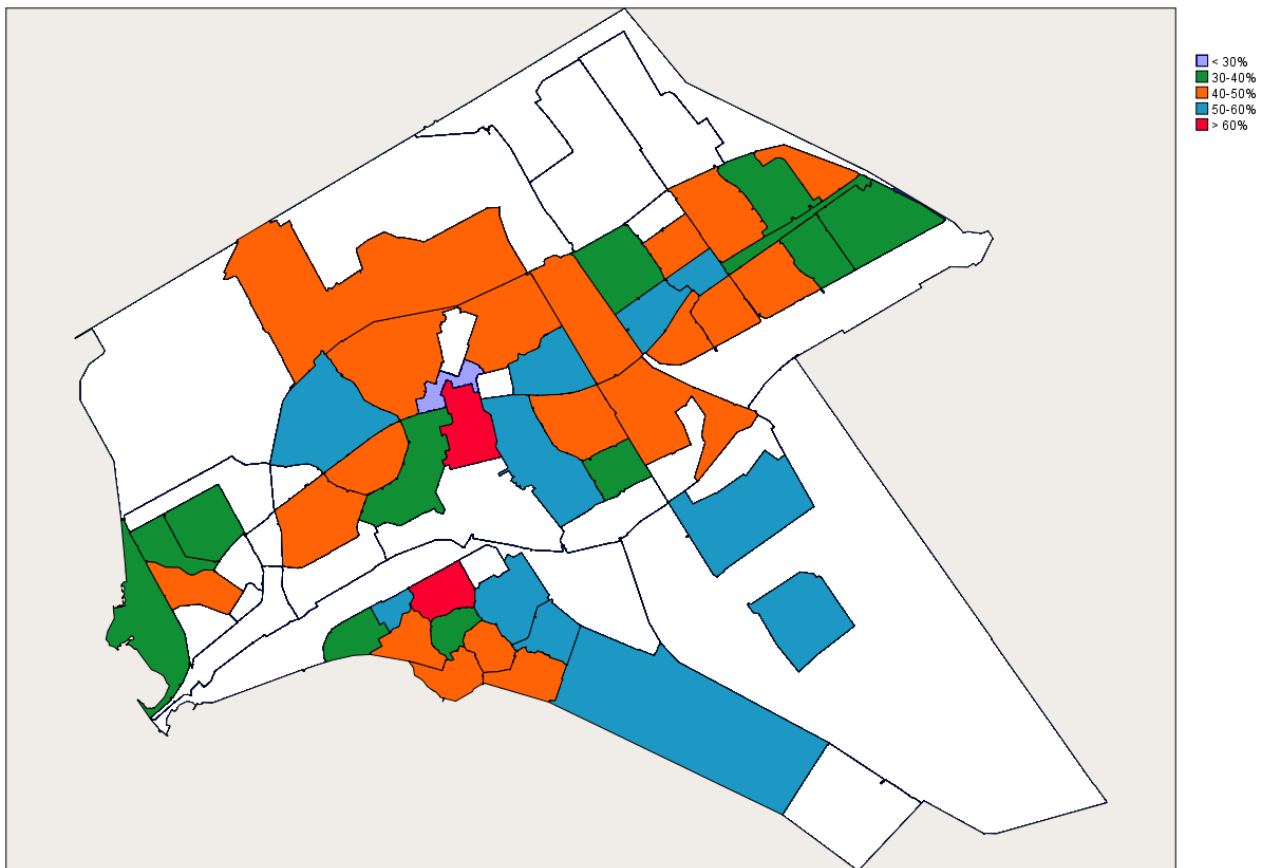
⁴ De opkomstcijfers en uitslagen in de stadsdelen en wijken moeten beschouwd worden als indicaties van de daadwerkelijke opkomst en het daadwerkelijke stemgedrag onder de bewoners van de betreffende gebieden. Omdat het de kiezers vrij staat te stemmen waar zij willen binnen de gemeente en niet wordt geregistreerd wie waar stemt, is niet exact na te gaan hoeveel bewoners van een wijk of stadsdeel nu daadwerkelijk gestemd hebben.

Het opkomstpercentage per stembureau wordt berekend door het aantal aangetroffen stembiljetten in de stembureaus binnen het betreffende gebied te delen door het aantal opgeroepen naar deze stembureaus (op de stempassen staat vermeld naar welk stembureau men opgeroepen wordt, hoewel het de mensen vrij staat te stemmen waar men wil).

Het opkomstpercentage per wijk is berekend door het aantal in een stembureau uitgebrachte stemmen naar rato te verdelen over de wijken waar de opgeroepen van dat stembureau wonen. Woont bijvoorbeeld 75% van de opgeroepen van een stembureau in Verzetswijk en 25% in Parkwijk, dan wordt driekwart van de stemmen toegerekend aan Verzetswijk en een kwart aan Parkwijk.

De stembureaus zonder opgeroepen zijn opgeteld bij de wijk waarin deze bureaus gevestigd waren, met uitzondering van Muziekwijk waarvan de uitgebrachte stemmen gelijk zijn verdeeld over Muziekwijk Noord en Muziekwijk Zuid.

Kaart 1. Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018, naar wijk

3. Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018

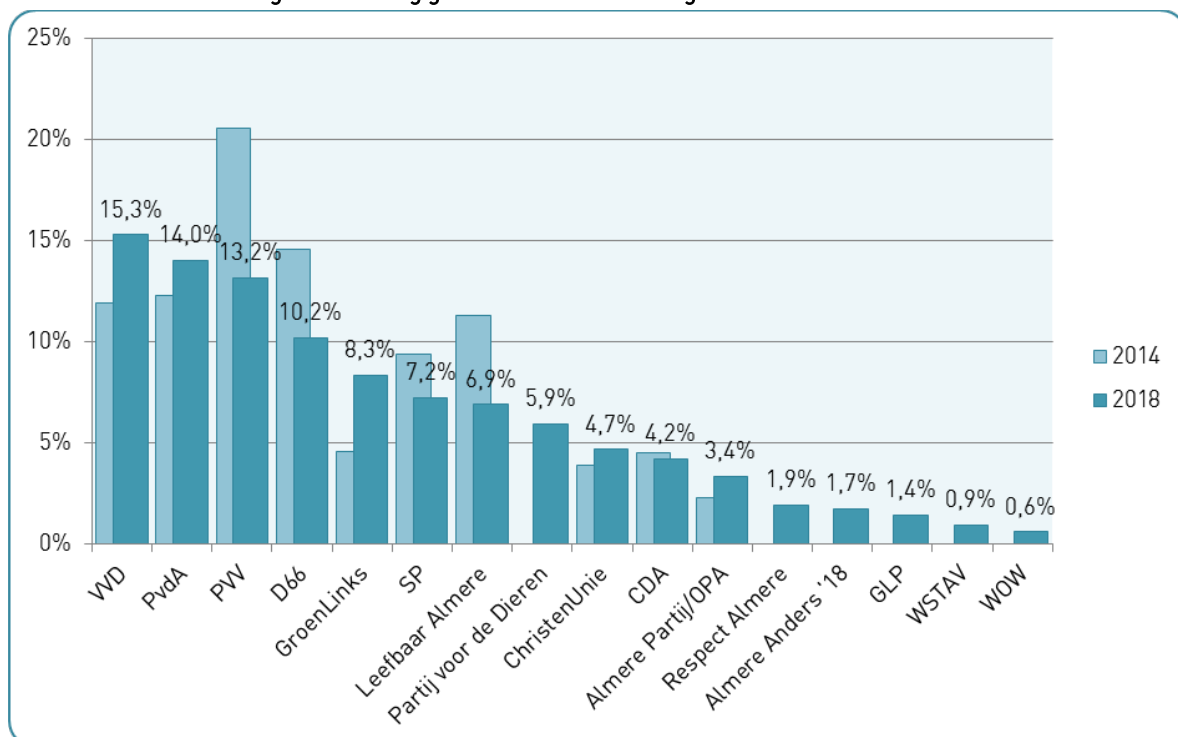
3.1 Uitslag Almere

De VVD, in 2014 nog de vierde partij, is na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 in Almere de grootste partij met 15,3% van de stemmen. De VVD gaat daarmee van vijf naar acht zetels. De Partij van de Arbeid (PvdA) is de tweede partij met 14,0% van de stemmen. Voor de PvdA, die in 2014 nog de derde partij was met 12,3%, betekent een stijging. Het aantal zetels van de PvdA neemt toe van vijf naar zeven. De winst van de PvdA wijkt af van het landelijke beeld, want in veel gemeenten heeft deze partij stemmen verloren.

De Partij voor de Vrijheid (PVV), bij de twee voorgaande gemeenteraadsverkiezingen de grootste partij, verliest flink. Vergeleken met 2014 stemmen ruim 5.300 minder mensen op deze partij. Het percentage stemmen daalt van 20,6% naar 13,2% en het aantal zetels van negen naar zes. Een vergelijking met landelijke uitslagen is moeilijk, want in veel gemeenten doet de PVV niet mee aan de gemeenteraadsverkiezingen. In de plaatsen waar de PVV voor het eerst meedoet, boekt deze partij winst, maar veel minder dan op basis van landelijke verkiezingen verwacht werd. In Den Haag, waar de PVV al deel uitmaakte van de gemeenteraad, is er sprake van een fors verlies.

De vierde partij in omvang in Almere is D66. Deze partij, die in 2014 nog de tweede in omvang, laat een daling zien van 14,6% naar 10,2% van de stemmen. Het aantal zetels van D66 loopt hiermee terug van zes naar vijf.

Figuur 5. Uitslag gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018 en 2014

Naast D66 zijn ook Leefbaar Almere en de SP verliezers in deze Almeerse verkiezingen. De lokale partij Leefbaar Almere gaat van 11,3% naar 6,9% van de stemmen en de SP gaat van 9,4% naar 7,2%. Beide partijen verliezen hierdoor een zetel en komen nu allebei op drie zetels. Het verlies van de SP sluit aan bij de landelijke trend. De daling van Leefbaar Almere wijkt af van het landelijke beeld, want in vele andere gemeenten doen de lokale partijen het juist erg goed.

GroenLinks wint in Almere en stijgt van twee naar vier zetels. Het CDA blijft met slechts een bescheiden verlies redelijk stabiel met 4,2% van de stemmen en twee zetels. Het aandeel van het CDA is in Almere wel aanzienlijk kleiner vergeleken met het landelijke beeld. De ChristenUnie krijgt ruim 500 stemmen meer en groeit van 3,9% naar 4,7%. Deze winst is groot genoeg voor een extra zetel en betekent ook dat de ChristenUnie nu groter is dan het CDA.

De Almere Partij/OPA (Ouderen Politiek Actief), doet voor de tweede keer mee in deze samenstelling. De combinatie behaalt meer stemmen dan de vorige keer en stijgt van 2,3% naar 3,4% van de stemmen. Deze winst vertaalt zich echter niet in een extra zetel, waardoor AP/OPA met opnieuw een zetel in de gemeenteraad komt.

Van de nieuwkomers scoort de Partij voor de Dieren erg hoog met 5,9% van de stemmen. Dit resultaat is goed voor drie zetels, evenveel als SP en Leefbaar Almere. Van de overige nieuwe partijen komt Respect Almere met 1,9% het beste uit de bus en bemachtigt daarmee een zetel. De overige partijen behalen niet genoeg stemmen om een zetel te krijgen in de gemeenteraad.

Tabel 2. Uitslag gemeenteraadsverkiezingen Almere en Nederland, 2018 en 2014

	Almere						Nederland	
	2018			2014			2018*	2014
	Stemmen	Stemmen %	Zetels	Stemmen	Stemmen %	Zetels	Stemmen %	Stemmen %
VVD	10.574	15,3%	8	8.326	11,9%	5	13,3%	11,9%
PvdA	9.690	14,0%	7	8.666	12,3%	5	7,4%	10,2%
PVV	9.101	13,2%	6	14.440	20,6%	9		
D66	7.054	10,2%	5	10.223	14,6%	6	8,9%	11,8%
GroenLinks	5.758	8,3%	4	3.253	4,6%	2	8,4%	5,2%
SP	5.003	7,2%	3	6.592	9,4%	4	4,4%	6,5%
Leefbaar Almere	4.766	6,9%	3	7.935	11,3%	4		-
Partij voor de Dieren	4.106	5,9%	3	-	-	-		-
ChristenUnie	3.230	4,7%	2	2.727	3,9%	1		4,0%
CDA	2.924	4,2%	2	3.184	4,5%	2	13,5%	14,3%
Almere Partij/OPA	2.326	3,4%	1	1.644	2,3%	1	-	-
Respect Almere	1.320	1,9%	1	-	-	-	-	-
Almere Anders '18	1.188	1,7%	0	-	-	-	-	-
GLP	976	1,4%	0	-	-	-	-	-
WSTAV	654	0,9%	0	-	-	-	-	-
WOW	410	0,6%	0	-	-	-	-	-
Overige partijen	-	-		3.205	4,6%	0		
Totaal	69.080	100%	45	70.195	100%	39		

* Uitslagen Nederland 2018: voorlopige resultaten bij telling van 99,7% van de stemmen

3.2 Uitslag stadsdelen

De uitslag van de verkiezingen verschilt per stadsdeel. De VVD is in Almere Buiten, Almere Hout, Almere Poort en Almere Stad West de grootste partij. In zowel Almere Hout als Almere Poort scoort de VVD daarbij hoger dan het gemiddelde voor de hele stad. In Almere Haven boekt de VVD het minste resultaat met 11,4% van de stemmen.

De PvdA is het grootst in Almere Stad Centrum en Almere Stad Oost. Verder haalt deze partij in de stadsdelen Almere Poort en Almere Stad West meer stemmen op dan gemiddeld voor de hele stad. In Almere Hout boekte de PvdA het minste resultaat met ruim 8% van de stemmen.

De PVV, in 2014 in veel stadsdelen nog de grootste partij, weet dit keer alleen in Almere Haven de meeste stemmen te verwerven. In Almere Stad West en Almere Buiten behaalt de PVV percentages die iets boven het gemiddelde voor de hele stad liggen. In Almere Stad Centrum en Almere Poort scoort de PVV het minst, met bijna 11%, respectievelijk ruim 9% van de stemmen.

D66 staat in de meeste stadsdelen op de derde of vierde plaats, behalve in Almere Haven waar deze partij de vijfde partij is. Het beste resultaat haalt D66 in Almere Poort (13,5%) en het minste resultaat Almere Haven (9%).

GroenLinks is in alle stadsdelen met uitzondering van Almere Haven de vierde of vijfde partij. Het beste resultaat boekt GroenLinks in Almere Stad Centrum en het minste resultaat in Almere Hout.

Leefbaar Almere behaalt in Almere Haven naar verhouding de meeste stemmen en in Almere Hout de minste. In Almere Haven is Leefbaar Almere nu de vierde partij. Ook de Partij voor de Dieren en de plaatselijke partijen Almere Partij/Opa en Almere Anders '18 halen naar verhouding de meeste stemmen op in Almere Haven. Respect Almere doet het naar verhouding het best in Almere Buiten.

Tabel 3. Uitslag Gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018, naar stadsdeel

	Haven	Buiten	Poort	Hout	Stad Centrum	Stad Oost	Stad West	Almere
VVD	11,4%	15,6%	21,6%	32,8%	14,3%	14,9%	15,0%	15,3%
PvdA	11,9%	13,0%	15,3%	8,1%	17,5%	14,9%	14,6%	14,0%
PVV	14,9%	13,4%	9,1%	12,4%	10,7%	13,1%	13,6%	13,2%
D66	9,0%	10,1%	13,5%	11,3%	11,9%	9,7%	10,3%	10,2%
GroenLinks	9,0%	7,8%	9,3%	7,8%	10,1%	8,3%	8,0%	8,3%
SP	8,6%	7,1%	4,0%	2,1%	7,0%	7,3%	7,8%	7,2%
Leefbaar Almere	9,9%	6,7%	4,2%	6,1%	6,2%	6,6%	6,7%	6,9%
Partij voor de Dieren	7,5%	6,2%	5,9%	5,6%	6,0%	5,2%	5,7%	5,9%
ChristenUnie	3,2%	5,8%	4,2%	2,3%	4,1%	5,4%	4,0%	4,7%
CDA	4,2%	4,2%	3,2%	4,7%	3,7%	4,7%	4,1%	4,2%
AP/OPA	4,2%	3,1%	1,9%	1,2%	2,2%	3,4%	3,8%	3,4%
Respect Almere	1,2%	2,3%	1,9%	2,0%	1,0%	1,8%	2,1%	1,9%
Almere Anders 18	2,6%	1,6%	1,6%	1,9%	1,7%	1,7%	1,5%	1,7%
GLP	1,7%	1,5%	1,7%	1,0%	1,3%	1,4%	1,2%	1,4%
WSTAV	0,4%	0,8%	1,7%	0,2%	1,6%	1,1%	0,9%	0,9%
WOW	0,4%	0,6%	1,1%	0,5%	0,6%	0,5%	0,6%	0,6%

3.3 Uitslag wijken

De VVD is in 22 wijken de grootste partij en haalt vooral veel stemmen in Vogelhorst, Nobelhorst en Overgooi (kaart 2 en tabel 4). Ook in de wijken van Almere Poort doet de VVD het goed. Dit geldt niet voor Molenbuurt, De Hoven, Centrum Haven, Kruidenwijk en Muziekwijk Noord waar de VVD scores haalt van 8% of minder.

De PvdA is in acht wijken de grootste partij, waaronder Kruidenwijk, Centrum Stad, Danswijk, Muziekwijk Noord en Tussen de Vaarten Noord en Zuid. De partij doet het ook goed in Homeruskwartier en Staatsliedenwijk, maar haalt hier net wat minder stemmen dan de VVD. In Vogelhorst, Overgooi en De Laren scoort de PvdA het minst goed.

In 15 wijken is de PVV de grootste partij. De PVV behaalt het grootste aandeel stemmen in De Hoven met 17%. Andere wijken waar de PVV 16% of meer van de stemmen behaalt zijn Waterwijk, Kruidenwijk, Centrum Haven, Bouwmeesterbuurt en De Werven. Het kleinst is de PVV in Almere Poort, waar de partij in alle wijken minder dan 10% van de stemmen haalt.

Geen van de overige partijen weet in een van de Almeerse wijken de grootste te worden. Dat neemt niet weg dat D66 in alle wijken van Almere Poort en in Nobelhorst, Eilandenbuurt en De Laren ongeveer 12% tot 14% van de stemmen weet te halen. In De Grienden, De Werven, Bloemenbuurt, Indischebuurt, Muziekwijk Noord en Centrum Haven scoort D66 het minst goed met een resultaat van 8% tot 6%.

GroenLinks, na deze verkiezingen de vijfde partij, haalt de beste resultaten in De Gouwen, De Marken, Kruidenwijk, Centrum Stad, Regenboogbuurt en De Grienden (in alle wijken ongeveer 10%). De SP scoort goed Muziekwijk Noord, Centrum Haven, Molenbuurt, De Hoven en Stedenwijk.

Met uitzondering van Overgooi behaalt Leefbaar Almere behaalt de hoogste scores in de wijken van Almere Haven. Verder doet deze partij het ook relatief goed in de Bouwmeesterbuurt met bijna 10% van de stemmen. De Partij voor de Dieren haalt goede resultaten in veel wijken van Almere Haven.

CDA en ChristenUnie behalen naar verhouding veel van hun stemmen uit dezelfde wijken, namelijk Bloemenbuurt, Centrum Buiten, Indischebuurt, Parkwijk, Seizoenenbuurt, Sieradenbuurt en Verzetswijk. Daarnaast haalt het CDA relatief veel stemmen op in Vogelhorst, Overgooi en De Hoven. De ChristenUnie doet dat in Verzetswijk en Danswijk.

De Almere Partij/OPA doet het vooral beter dan gemiddeld in Molenbuurt, De Meenten, De Gouwen, Stedenwijk en Waterwijk. In de wijken van Almere Poort en Almere Hout haalt de Almere Partij/OPA procentueel de minste stemmen.

Respect Almere weet naar verhouding de meeste kiezers voor zich te winnen in Nobelhorst, Indischebuurt en Regenboogbuurt (meer dan 3%). In alle wijken van Almere Haven scoort Respect Almere daarentegen onder het gemiddelde voor de hele stad.

Er is een sterk verband⁵ tussen de percentages stemmen die SP en Almere Partij/OPA halen. In de wijken waar de ene partij een hoog percentage haalt, doet de andere dat ook. Het omgekeerde is eveneens het geval: lagere percentages voor de een, betekenen lagere percentages voor de ander.

Een tegengesteld verband geldt voor VVD enerzijds en SP, PVV en Almere Partij/OPA anderzijds: hoge scores voor de VVD gaan samen met lagere scores voor de andere drie partijen en omgekeerd. Tussen de resultaten van SP en D66 bestaat eenzelfde tegengesteld verband.

---

⁵ Verband vastgesteld door de percentages stemmen per partij per wijk door te rekenen met de Pearson's r-test. Er is alleen gerapporteerd over sterke verbanden (correlatiecoëfficiënt groter dan 0,7 of kleiner dan -0,7).

Tabel 4. Top 5 wijken met hoogste percentages stemmen op de partijen met minimaal 1 zetel

Wijken Top 5	VD	Wijken Top 5	PvdA
Vogelhorst	36%	Staatsliedenwijk	24%
Duin	32%	Homeruskwartier	18%
Overgooi	31%	Centrum Almere Stad	18%
Noorderplassen	31%	Danswijk	17%
Nobelhorst	27%	Tussen de Vaarten Zuid	16%

Wijken Top 5	PVV	Wijken Top 5	D66
De Hoven	17%	Noorderplassen	16%
Waterwijk	17%	Columbuskwartier	14%
Staatsliedenwijk	17%	Europakwartier	14%
Centrum Haven	16%	Nobelhorst	13%
Bouwmeesterbuurt	16%	Duin	13%

Wijken Top 5	GroenLinks	Wijken Top 5	Leefbaar Almere
De Gouwen	11%	De Hoven	12%
De Marken	11%	Centrum Haven	12%
Staatsliedenwijk	10%	De Velden	11%
Centrum Almere Stad	10%	De Werven	11%
Regenboogbuurt	10%	De Meenten	11%

Wijken Top 5	Partij vd Dieren	Wijken Top 5	ChristenUnie
De Grienden	9%	Centrum Almere Buiten	8%
Centrum Haven	9%	Bouwmeesterbuurt	8%
Bloemenbuurt	8%	Verzetswijk	8%
De Marken	8%	Danswijk	7%
De Gouwen	7%	Indischebuurt	7%

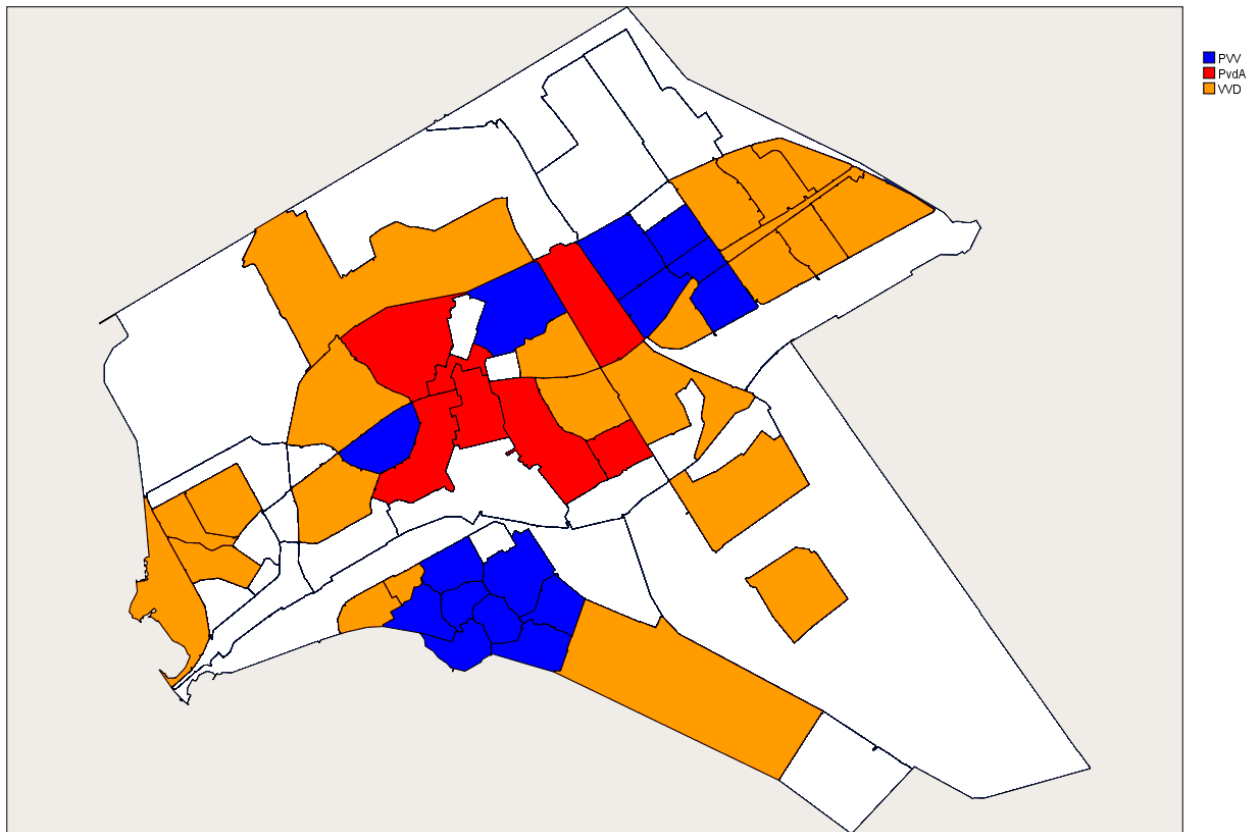

Wijken Top 5	CDA	Wijken Top 5	Almere Partij/OPA
Vogelhorst	6%	Molenbuurt	6%
Verzetswijk	6%	De Meenten	6%
Overgooi	6%	Kruidenwijk	5%
Parkwijk	5%	De Gouwen	5%
De Hoven	5%	Waterwijk	5%

Wijken Top 5	Respect Almere
Nobelhorst	4%
Indischebuurt	3%
Regenboogbuurt	3%
Kruidenwijk	3%
Tussen de Vaarten Noord	3%

Kaart 2. Grootste partij bij gemeenteraadsverkiezingen Almere 2018, naar wijk

3.4 Trends in het Almeerse politieke spectrum

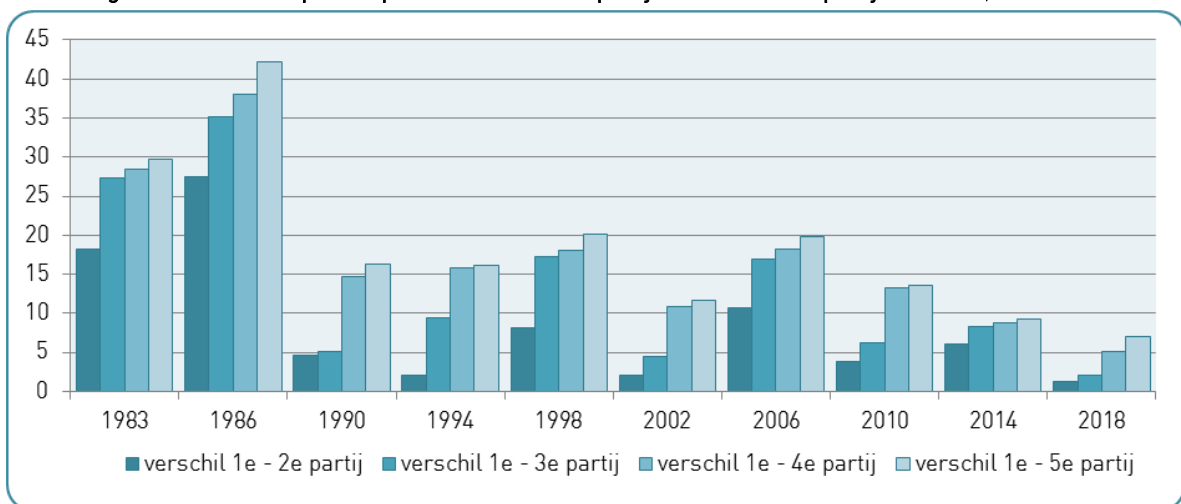
Aantal partijen en resultaten grootste partijen

In Almere hebben in de loop van de jaren steeds meer partijen meegedaan aan de gemeenteraadsverkiezingen. Bij de eerste verkiezingen in 1983 waren dat er tien, bij de meest recente verkiezingen is dat aantal zestien. In 1990 was het aantal deelnemende partijen het laagst, namelijk acht. De vijf grootste partijen waren in dat jaar samen goed voor bijna 89% van de stemmen (tabel 5). Sindsdien is het percentage stemmen dat naar de top 5 gaat gestaag afgenomen tot ruim 61% in 2018. Ook de onderlinge verschillen tussen de partijen zijn steeds kleiner geworden. In omvang kruipen de vijf grootste partijen steeds dichters naar elkaar toe (figuur 6).

Tabel 5. De vijf grootste partijen bij de gemeenteraadsverkiezingen Almere, 1983-2018

		1e	2e	3e	4e	5e	Totaal G5
1983	Partij	PvdA	VVD	CP	CDA	Stap '84	
	%	36,4%	18,2%	9,1%	7,9%	6,7%	78,4%
1986	Partij	PvdA	VVD	CDA	D66	CPN	
	%	46,1%	18,6%	11,0%	8,1%	4,0%	87,7%
1990	Partij	PvdA	VVD	D66	CDA	GroenLinks	
	%	25,9%	21,3%	20,9%	11,2%	9,6%	88,9%
1994	Partij	VVD	D66	PvdA	GroenLinks	CDA	
	%	25,2%	23,2%	15,8%	9,3%	9,1%	82,6%
1998	Partij	VVD	PvdA	D66	GroenLinks	CDA	
	%	28,8%	20,8%	11,5%	10,9%	8,8%	80,8%
2002	Partij	Leefbaar Almere	VVD	PvdA	GroenLinks	CDA	
	%	21,5%	19,5%	17,1%	10,6%	9,8%	78,6%
2006	Partij	PvdA	VVD	Leefbaar Almere	SP	CDA	
	%	27,5%	16,8%	10,7%	9,3%	7,6%	71,9%
2010	Partij	PVV	PvdA	VVD	D66	GroenLinks	
	%	21,6%	17,8%	15,3%	8,3%	8,0%	71,1%
2014	Partij	PVV	D66	PvdA	VVD	Leefbaar Almere	
	%	20,6%	14,6%	12,4%	11,9%	11,3%	70,6%
2018	Partij	VVD	PvdA	PVV	D66	GroenLinks	
	%	15,3%	14,0%	13,2%	10,2%	8,3%	61,1%

Figuur 6. Verskil in procentpunten tussen de 1e partij en de 3e t/m 5e partij in Almere, 1983-2018

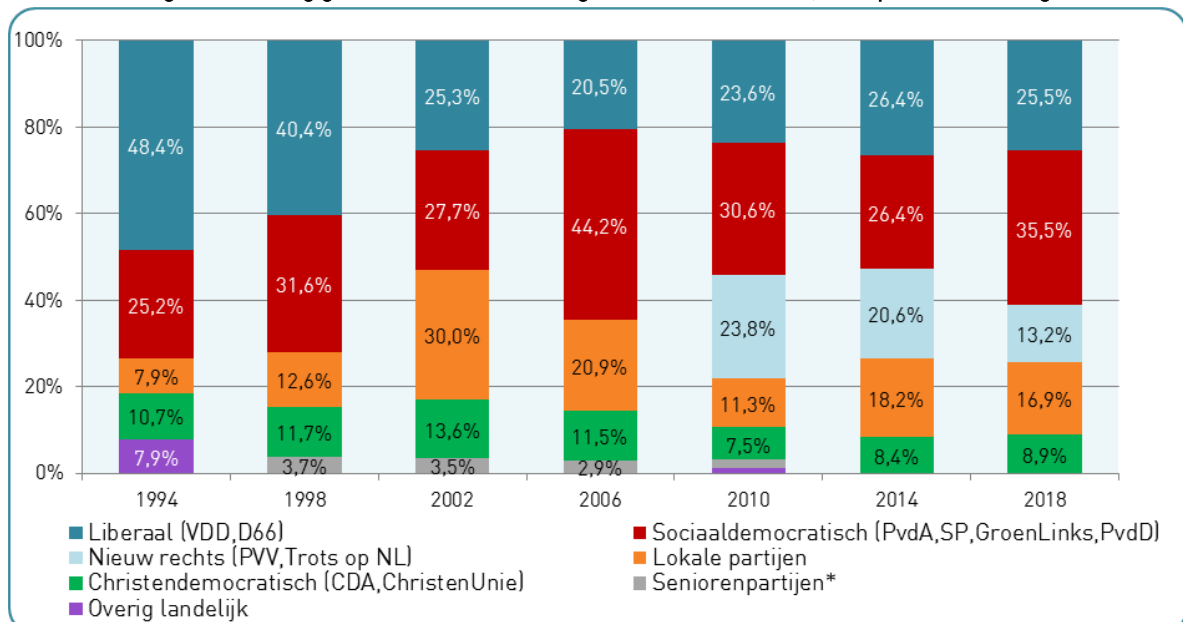

Politieke stromingen

Het Almeerse politieke spectrum is gevarieerd en veranderde in de loop der tijd (figuur 7). Tussen 1994 en 2006 daalde het aandeel van de liberale partijen van bijna de helft naar ruim een vijfde. Daarna steeg het aandeel weer, naar meer dan een kwart in 2014. Bij de verkiezingen in 2018 is dit percentage vrijwel gelijk gebleven. Er is wel een verschil met de twee voorgaande verkiezingen. Van 2006 tot 2014 was de groei van het liberale aandeel alleen te danken aan D66, aangezien de VVD in die periode een daling liet zien. In 2018 gebeurt het omgekeerde: D66 krimpt terwijl de VVD groeit.

Sinds de verkiezingen in 1994 beleefde het sociaaldemocratische gedachtegoed in Almere een hoogtepunt in 2006, waarna een daling inzette. In 2018 steeg het aandeel van deze partijen weer, wat de danken is aan verkiezingswinst voor PvdA, GroenLinks en nieuwkomer de Partij voor de Dieren. In 2018 zijn de sociaaldemocratisch georiënteerde partijen goed voor ruim een derde van de stemmen, wat in de periode van 1994 tot 2018 de op een na hoogste uitslag is.

Figuur 7. Uitslag gemeenteraadsverkiezingen Almere 1994-2018, naar politieke richting

* In 2014 en 2018 doet er wel een seniorenpartij mee: OPA (Ouderen Politiek Actief). Omdat deze een combinatie vormt met de lokale Almere Partij zijn de stemmen voor Almere Partij/OPA bij de lokale partijen gerekend.

Nieuw rechts deed in 2010 voor het eerst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen en behaalde toen 23,8% van de stemmen. Daarna daalt de aanhang naar 20,6% in 2014 en 13,2% in 2018.

De christendemocratische partijen beleefden in 2010 een dieptepunt met 7,5% van de stemmen, maar zijn daarna weer iets opgeklommen. CDA en ChristenUnie halen samen nu 8,9%

In 2002 boekten de lokale partijen hun beste resultaat met 30% van de stemmen, waarvan 22% voor Leefbaar Almere. Bij de twee daarop volgende verkiezingen daalde de aanhang van de lokale partijen. In 2014 groeiden de lokale partijen weer naar 18,3%.⁶ In 2018 is weer een daling ingezet. Leefbaar Almere, Almere Partij/OPA, Respect Almere, Almere Anders '18, GLP, WSTAV en WOW halen met elkaar 16,9% van de stemmen. Deze daling komt vooral op het conto van Leefbaar Almere.

⁶ In 2014 deden de volgende lokale partijen mee aan de gemeenteraadsverkiezingen: Leefbaar Almere, Almere Partij/OPA, Almere Liberaal, KOP Almere, Groen Liberaal, de Partij van de Dialoog en de Blanco lijst van Ingen.

Bijlage: Tabellen opkomst en uitslagen Gemeenteraadsverkiezingen 2018 Almere

Tabel 1. Opkomstpercentage en aantal stemmen per partij, naar stembureau

	stembureau		1	2	3	7	8	9	11	12	13	14
	naam stembureau	Totaal	Stadhuis I	Zorgcentrum De Overloop	School De Pol-derhof	School De Klaverweide	School Het Drie-luik	Buurtcentrum Amerika I	School De Ontdekking	Buurtcentrum Meenten en Grienden	School De Regenboog	IKC Aquamarijn I
	opgeroepen	153.458	1627	1864	1905	1616	1649	1930	1739	1533	1426	1821
	toegelaten kiezers	69.733	957	571	749	742	525	672	404	825	783	727
	geldige stembiljetten	69.080	946	561	745	736	524	663	402	817	768	721
	ongeldige stembiljetten	329	4	3	1	2	1	5	2	6	11	5
	blanco stembiljetten	318	6	7	3	4	0	4	0	2	4	0
	opkomstpercentage	45,4%	58,8%	30,6%	39,3%	45,9%	31,8%	34,8%	23,2%	53,8%	54,9%	39,9%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	9.101	92	107	118	123	51	69	45	123	112	107
2	Democraten 66 (D66)	7.054	109	42	68	76	45	90	73	59	70	66
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	9.690	158	70	106	84	72	97	48	94	94	91
4	VVD	10.574	132	40	59	89	104	130	102	75	86	107
5	Leefbaar Almere	4.766	71	72	81	74	36	31	27	90	57	82
6	SP (Socialistische Partij)	5.003	75	73	62	56	20	21	15	67	85	40
7	GROENLINKS	5.758	96	27	64	55	40	49	27	89	70	58
8	CDA	2.924	38	26	41	32	32	23	14	31	27	32
9	ChristenUnie	3.230	40	14	26	22	31	32	11	33	32	15
10	AP/OPA	2.326	18	17	31	34	27	14	3	53	24	23
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	654	23	3	6	1	4	8	0	2	1	3
12	Respect Almere	1.320	11	8	11	15	17	18	5	3	7	10
13	Almere Anders'18	1.188	10	13	18	19	10	15	6	11	21	11
14	GLP	976	9	6	5	13	6	14	3	11	9	23
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	410	9	0	1	2	2	9	5	3	4	2
16	Partij voor de Dieren	4.106	55	43	48	41	27	43	18	73	69	51

	stembureau	15	16	17	18	20	21	23	24	25	26	27
	naam stembureau	School De Flierefluiter	School Het Samenspel Mid-den	School De Achtt-baan	School Het Spec-trium II	Buurthuis De Bui-tenkans	School Het Samenspel Noord	School Digitalis	School De Kameleon	School de Shri Ganesha	School De Drie-master	School Het Spec-trium I
	opgeroepen	1864	1953	1844	1973	1744	1281	1627	1960	1900	1979	1994
	toegelaten kiezers	1176	634	742	828	365	368	827	838	232	903	850
	geldige stembiljetten	1171	626	733	818	364	364	821	831	227	890	840
	ongeldige stembiljetten	3	5	6	7	1	3	1	4	4	9	4
	blanco stembiljetten	2	3	3	3	0	1	5	3	1	5	6
	opkomstpercentage	63,1%	32,5%	40,2%	42,0%	20,9%	28,7%	50,8%	42,8%	12,2%	45,6%	42,6%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	160	88	119	94	24	49	132	111	26	144	96
2	Democraten 66 (D66)	110	61	58	86	57	13	84	71	21	60	74
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	135	97	109	104	41	77	133	127	59	138	133
4	VVD	146	56	47	119	84	22	58	89	10	66	158
5	Leefbaar Almere	92	43	49	50	23	15	55	69	15	64	53
6	SP (Socialistische Partij)	95	76	73	49	12	63	81	64	27	106	61
7	GROENLINKS	127	45	51	87	58	41	72	77	19	67	80
8	CDA	43	27	32	27	8	6	24	42	3	33	25
9	ChristenUnie	25	40	29	57	13	22	36	33	8	26	47
10	AP/OPA	62	25	45	23	6	8	46	55	8	40	13
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	5	5	10	0	0	11	18	2	2	10	3
12	Respect Almere	8	8	31	29	1	5	24	10	3	24	22
13	Almere Anders '18	43	5	6	17	4	4	13	8	6	15	8
14	GLP	33	13	16	15	3	3	10	24	1	14	10
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	2	3	6	3	3	4	8	4	3	10	1
16	Partij voor de Dieren	85	34	52	58	27	21	27	45	16	73	56

	stembureau	29	30	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	naam stembureau	School De Argonaut	School De Zeetuin	School De Tjasker	School De Haselbraam	Buurtcentrum De Wieken	Zorgcentrum De Kiekindief	Centrum Verpleeghuiszorg Polderburen	School Heliotroop	Taalcentrum Almere locatie Kruidenwijk	School De Oase	School De Vuurvogel BB (v/h Duizendpoot)
	opgeroepen	2001	1741	1463	1252	1684	1504	1229	1674	1590	1623	1597
	toegelaten kiezers	854	531	642	651	630	468	383	877	761	588	740
	geldige stembiljetten	842	530	637	643	624	464	381	874	753	583	735
	ongeldige stembiljetten	8	1	2	4	1	2	1	2	3	3	2
	blanco stembiljetten	4	0	3	4	5	2	1	1	6	2	3
	opkomstpercentage	42,7%	30,5%	43,9%	52,0%	37,4%	31,1%	31,2%	52,4%	47,9%	36,2%	46,3%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	174	116	109	106	90	69	43	130	113	89	108
2	Democraten 66 (D66)	64	35	44	74	62	41	38	73	74	56	78
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	109	66	89	99	95	79	60	128	100	44	104
4	VVD	74	75	59	107	44	22	51	74	87	62	98
5	Leefbaar Almere	66	28	45	30	42	34	44	65	55	61	47
6	SP (Socialistische Partij)	105	52	52	41	83	52	25	92	69	33	55
7	GROENLINKS	59	35	53	43	58	28	22	71	73	34	61
8	CDA	20	20	30	25	20	28	21	24	26	29	36
9	ChristenUnie	29	18	28	44	23	16	17	33	28	70	34
10	AP/OPA	40	19	42	13	29	18	16	43	45	15	27
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	3	5	11	2	10	8	4	6	2	8	1
12	Respect Almere	14	16	17	17	8	8	9	30	17	10	12
13	Almere Anders'18	12	2	7	6	7	5	13	25	12	10	11
14	GLP	20	6	6	4	6	3	2	9	11	14	19
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	4	6	3	2	6	10	3	5	3	4	6
16	Partij voor de Dieren	49	31	42	30	41	43	13	66	38	44	38

	stembureau	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
	naam stembureau	Buurtcentrum Parkwijk	Dependance school De Bui-tenburcht	School De Vuurvogel OB (v/h Boventoon)	Buurtcentrum 't Kardoes	Zorgcentrum Bui-tenhaeghe	School De Letter-tuin	Wooncentrum De Rotonde	Montessorischool Muziekwijk	Taalcentrum Al-mere (v/h Tortel-tuin)	School De Lichtboei	School Syncope
	opgeroepen	1339	1729	1683	1545	1461	1808	1680	1679	1728	1803	1886
	toegelaten kiezers	1031	728	706	429	517	602	566	624	788	721	1016
	geldige stembiljetten	1022	723	702	424	508	599	561	619	784	717	1005
	ongeldige stembiljetten	6	2	4	5	6	0	2	2	3	1	4
	blanco stembiljetten	5	3	0	0	3	3	2	3	1	3	7
	opkomstpercentage	77,0%	42,1%	41,9%	27,8%	35,4%	33,3%	33,7%	37,2%	45,6%	40,0%	53,9%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	106	117	83	75	82	94	93	99	109	71	111
2	Democraten 66 (D66)	100	43	64	37	40	76	37	65	69	80	97
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	124	88	119	98	67	55	89	82	85	105	131
4	VVD	147	82	98	34	44	94	48	91	114	117	180
5	Leefbaar Almere	63	47	54	19	21	33	52	38	51	55	78
6	SP (Socialistische Partij)	84	69	55	29	40	55	53	53	62	39	71
7	GROENLINKS	109	47	82	45	32	36	52	51	70	62	88
8	CDA	71	40	24	11	36	23	30	17	37	53	59
9	ChristenUnie	70	35	24	20	47	37	22	13	59	44	34
10	AP/OPA	29	33	23	14	19	16	23	23	27	27	32
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	8	5	4	2	5	3	5	11	2	3	2
12	Respect Almere	10	21	16	6	12	14	9	6	10	9	17
13	Almere Anders'18	13	21	5	7	8	13	6	5	14	20	17
14	GLP	14	7	7	3	20	8	7	8	19	3	15
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	1	4	3	0	3	1	1	8	2	1	4
16	Partij voor de Dieren	73	64	41	24	32	41	34	49	54	28	69

	stembureau	53	54	55	56	57	59	60	61	62	63	64
	naam stembureau	De Toonladder, gebouw De Con- certmeester	Buurtlokaal De Dop	School De Alba- tros	School Bommel- stein	School De Olijf- boom/ 't Zonnewiel	Buurtcentrum Het Forum	School De Bom- bardon	Filmwijkcentrum	School Aurora I	Dependance School de Kraan- vogel	Ontmoetingshuis De Kern
	opgeroepen	1800	1976	1801	1813	1317	1786	1859	1579	1856	1986	1575
	toegelaten kiezers	1129	884	1162	970	755	760	857	1186	755	542	882
	geldige stembiljetten	1116	877	1149	959	750	755	852	1176	747	538	880
	ongeldige stembiljetten	5	1	8	3	2	3	2	5	3	2	1
	blanco stembiljetten	6	6	5	6	3	2	3	6	5	2	1
	opkomstpercentage	62,7%	44,7%	64,5%	53,5%	57,3%	42,6%	46,1%	75,1%	40,7%	27,3%	56,0%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	144	105	127	139	82	120	116	148	96	79	98
2	Democraten 66 (D66)	115	80	130	123	73	64	89	104	81	46	88
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	144	150	161	118	116	81	127	187	90	97	52
4	VVD	162	108	233	148	112	71	134	186	132	87	322
5	Leefbaar Almere	98	42	92	83	43	50	67	68	37	26	53
6	SP (Socialistische Partij)	70	85	64	67	40	65	46	85	41	49	13
7	GROENLINKS	93	58	69	69	67	66	57	87	69	35	75
8	CDA	51	33	44	44	32	41	53	66	32	17	54
9	ChristenUnie	57	65	52	47	56	48	54	57	40	38	18
10	AP/OPA	64	34	39	25	33	28	19	32	21	14	10
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	8	14	1	7	6	8	8	25	5	2	1
12	Respect Almere	28	17	25	15	17	22	7	13	17	9	9
13	Almere Anders'18	15	13	24	15	23	21	23	30	8	4	15
14	GLP	14	21	17	10	8	18	13	10	11	7	6
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	4	5	9	3	0	4	2	12	9	7	1
16	Partij voor de Dieren	49	47	62	46	42	48	37	66	58	21	65

	stembureau	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
	naam stembureau	School De Kraan- vogel	Arte College	Taalcentrum Al- mere locatie Filmwijk	De Buurtschuur	School De Omni- bus	School Letterland	School Het Palet I	School De Opti- mist	School de Archi- pel I	School de Ege- lantier	Buurtcentrum de Cobra
	opgeroepen	1743	1848	1565	815	1808	1748	1842	1277	1781	1669	1303
	toegelaten kiezers	881	842	305	482	812	735	654	713	801	841	258
	geldige stembiljetten	876	832	303	476	808	732	648	708	780	832	257
	ongeldige stembiljetten	4	4	1	3	2	3	1	4	9	2	0
	blanco stembiljetten	1	6	0	3	0	0	6	1	10	7	1
	opkomstpercentage	50,5%	45,6%	19,5%	59,1%	44,9%	42,0%	35,5%	55,8%	45,0%	50,4%	19,8%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	93	75	45	68	102	91	83	101	104	123	27
2	Democraten 66 (D66)	101	120	27	63	80	76	61	78	100	106	22
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	102	110	43	55	102	127	95	106	101	130	51
4	VVD	221	186	44	129	195	143	109	123	162	129	30
5	Leefbaar Almere	56	20	24	30	46	45	45	32	48	51	12
6	SP (Socialistische Partij)	52	43	17	14	35	37	38	55	41	35	23
7	GROENLINKS	66	85	25	32	61	55	64	58	70	59	21
8	CDA	54	32	11	12	53	19	20	30	19	23	21
9	ChristenUnie	41	35	21	13	19	35	26	43	24	42	10
10	AP/OPA	22	17	8	6	24	19	22	18	13	31	9
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	3	19	16	1	4	13	9	5	5	11	0
12	Respect Almere	8	18	4	17	21	12	20	14	21	19	3
13	Almere Anders'18	10	5	6	10	8	11	13	8	3	13	3
14	GLP	14	10	2	7	14	11	8	5	10	9	7
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	2	4	2	5	6	4	0	6	3	9	0
16	Partij voor de Dieren	31	53	8	14	38	34	35	26	56	42	18

	stembureau	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
	naam stembureau	Brede school Het Meesterwerk	School De Archipel II	Buurtontmoeting-sentrum Het Boegbeeld	Brede School De Compositie	School Het Avontuur	Buurtcentrum De Cartoon	School De Windwijzer	School Het Kristal	Flevozeikenhuis	Huis van de Watterwijk	Kerkcentrum Goede Rede
	opgeroepen	1417	1740	1764	1136	1527	1651	1645	1821	1458	2022	1798
	toegelaten kiezers	512	670	865	662	849	684	1065	547	840	883	945
	geldige stembiljetten	509	662	861	659	837	681	1060	540	826	874	935
	ongeldige stembiljetten	3	6	3	1	3	2	2	2	4	3	7
	blanco stembiljetten	0	2	2	2	9	1	3	5	11	6	3
	opkomstpercentage	36,1%	38,5%	49,0%	58,3%	55,6%	41,4%	64,7%	30,0%	57,6%	43,7%	52,6%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	75	79	109	64	115	78	115	61	99	135	148
2	Democraten 66 (D66)	58	74	102	76	68	60	165	38	83	80	58
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	84	108	130	92	110	84	98	84	123	88	121
4	VVD	85	117	141	149	156	170	344	80	128	115	70
5	Leefbaar Almere	30	33	50	36	67	40	50	25	55	84	106
6	SP (Socialistische Partij)	28	48	66	30	54	44	28	43	56	73	103
7	GROENLINKS	41	50	65	57	60	54	47	43	69	74	77
8	CDA	12	23	36	37	37	33	40	27	42	47	34
9	ChristenUnie	32	34	31	19	34	36	45	41	26	26	44
10	AP/OPA	16	19	30	13	28	20	21	24	36	34	36
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	12	3	13	14	13	0	7	11	5	5	8
12	Respect Almere	4	15	15	26	20	17	15	20	12	19	14
13	Almere Anders'18	5	10	14	5	11	7	22	4	21	16	20
14	GLP	6	3	17	12	12	6	6	8	11	21	11
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	1	8	3	4	8	3	4	8	6	7	3
16	Partij voor de Dieren	20	38	39	25	44	29	53	23	54	50	82

	stembureau	87	89	91	92	93	94	95	96	97	98	100
	naam stembureau	School De Water- spiegel	School De Dukdalf	Gezondheids- trum Archipel	School Aurora II	Nautilus College (v/h Dep. De Op- timist)	School Het Palet II	School De Archi- tect	Restaurant De Kapitein (v/h Wa- terlinie)	Station NS Al- mere Muziekwijk	Hal Station NS Almere Centrum I	Stadhuis II
	opgeroepen	1265	1917	1730	1918	1213	1819	1792	1696	0	0	0
	toegelaten kiezers	274	603	652	939	436	796	765	823	894	772	573
	geldige stembiljetten	270	601	646	935	431	787	758	816	883	762	571
	ongeldige stembiljetten	3	2	5	0	3	7	5	4	4	3	1
	blanco stembiljetten	1	0	1	4	2	4	2	3	7	7	1
	opkomstpercentage	21,7%	31,5%	37,7%	49,0%	35,9%	43,8%	42,7%	48,5%	nvt	nvt	nvt
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	34	87	81	106	60	120	128	100	85	74	74
2	Democraten 66 (D66)	27	60	67	112	30	67	77	135	101	105	74
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	40	79	113	117	81	128	102	85	138	149	93
4	VVD	29	104	85	162	72	90	69	248	120	112	95
5	Leefbaar Almere	22	30	39	71	20	60	73	44	58	26	45
6	SP (Socialistische Partij)	8	57	41	36	35	60	80	32	74	42	26
7	GROENLINKS	18	30	47	73	26	60	45	42	90	102	54
8	CDA	12	23	37	55	9	34	23	24	27	25	20
9	ChristenUnie	44	47	31	68	32	40	35	22	37	36	19
10	AP/OPA	11	8	35	17	18	37	22	9	29	11	12
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	2	9	8	7	14	4	8	6	11	14	9
12	Respect Almere	4	10	15	21	5	21	19	12	19	6	5
13	Almere Anders'18	2	9	7	18	2	14	13	11	17	15	10
14	GLP	8	13	2	13	3	5	11	2	9	10	6
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0	1	5	3	5	3	3	3	7	1	0
16	Partij voor de Dieren	9	34	33	56	19	44	50	41	61	34	29

	stembureau	101	102	104	105	109	110	111	112	113	114	115
	naam stembureau	Het Buitenhuis	Gezondheidscentrum Castrovalva	Hal Station NS Almere Centrum II	School Polygoon	IKC Aquamarijn II	Buurtcentrum Amerika II	Buurtcentrum De Ruimte	Gymzaal Vrijmarkt/o School de Looftut	Hogeschool Windesheim Flevoland	ROC Flevoland locatie Almere Buiten	School De Zeeraket
	opgeroepen	0	1406	0	1536	1769	2014	2010	1887	0	0	1832
	toegelaten kiezers	219	607	758	1063	936	532	949	986	182	95	580
	geldige stembiljetten	215	597	749	1049	930	520	938	977	180	95	577
	ongeldige stembiljetten	3	3	5	5	5	6	6	3	0	0	1
	blanco stembiljetten	1	7	4	7	1	6	3	6	2	0	2
	opkomstpercentage	nvt	43,2%	nvt	69,2%	52,9%	26,4%	47,2%	52,3%	nvt	nvt	31,7%
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	23	79	68	104	120	44	92	133	10	16	42
2	Democraten 66 (D66)	22	46	84	117	115	77	113	83	28	10	75
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	34	97	142	164	100	79	186	107	25	14	67
4	VVD	26	66	114	138	143	86	180	104	31	16	182
5	Leefbaar Almere	10	36	41	72	82	32	46	97	16	6	19
6	SP (Socialistische Partij)	18	52	61	59	54	20	25	92	13	9	31
7	GROENLINKS	17	62	73	129	79	55	89	105	17	7	50
8	CDA	3	36	19	49	44	14	23	41	7	4	20
9	ChristenUnie	15	31	33	42	29	27	33	29	8	4	22
10	AP/OPA	4	28	12	26	37	10	20	38	3	1	5
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	5	8	12	9	3	12	14	2	1	1	6
12	Respect Almere	10	16	6	21	16	5	18	11	0	0	9
13	Almere Anders'18	1	7	10	27	18	10	19	47	6	1	6
14	GLP	4	1	16	10	17	4	18	12	1	0	14
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	5	5	5	4	10	11	10	6	2	1	4
16	Partij voor de Dieren	18	27	53	78	63	34	52	70	12	5	25

Tabel 2. Percentage stemmen per partij, naar stembureau

	stembureau		1	2	3	7	8	9	11	12	13	14
	naam stembureau	Totaal	Stadhuis I	Zorgcentrum De Overloop	School De Pol-derhof	School De Klaverweide	School Het Drie-luik	Buurtcentrum Amerika I	School De Ontdekking	Buurtcentrum Meenten en Grienden	School De Regenboog	IKC Aquamarijn I
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	13,2%	9,7%	19,1%	15,8%	16,7%	9,7%	10,4%	11,2%	15,1%	14,6%	14,8%
2	Democraten 66 [D66]	10,2%	11,5%	7,5%	9,1%	10,3%	8,6%	13,6%	18,2%	7,2%	9,1%	9,2%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	14,0%	16,7%	12,5%	14,2%	11,4%	13,7%	14,6%	11,9%	11,5%	12,2%	12,6%
4	VVD	15,3%	14,0%	7,1%	7,9%	12,1%	19,8%	19,6%	25,4%	9,2%	11,2%	14,8%
5	Leefbaar Almere	6,9%	7,5%	12,8%	10,9%	10,1%	6,9%	4,7%	6,7%	11,0%	7,4%	11,4%
6	SP (Socialistische Partij)	7,2%	7,9%	13,0%	8,3%	7,6%	3,8%	3,2%	3,7%	8,2%	11,1%	5,5%
7	GROENLINKS	8,3%	10,1%	4,8%	8,6%	7,5%	7,6%	7,4%	6,7%	10,9%	9,1%	8,0%
8	CDA	4,2%	4,0%	4,6%	5,5%	4,3%	6,1%	3,5%	3,5%	3,8%	3,5%	4,4%
9	ChristenUnie	4,7%	4,2%	2,5%	3,5%	3,0%	5,9%	4,8%	2,7%	4,0%	4,2%	2,1%
10	AP/OPA	3,4%	1,9%	3,0%	4,2%	4,6%	5,2%	2,1%	0,7%	6,5%	3,1%	3,2%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,9%	2,4%	0,5%	0,8%	0,1%	0,8%	1,2%	0,0%	0,2%	0,1%	0,4%
12	Respect Almere	1,9%	1,2%	1,4%	1,5%	2,0%	3,2%	2,7%	1,2%	0,4%	0,9%	1,4%
13	Almere Anders'18	1,7%	1,1%	2,3%	2,4%	2,6%	1,9%	2,3%	1,5%	1,3%	2,7%	1,5%
14	GLP	1,4%	1,0%	1,1%	0,7%	1,8%	1,1%	2,1%	0,7%	1,3%	1,2%	3,2%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,6%	1,0%	0,0%	0,1%	0,3%	0,4%	1,4%	1,2%	0,4%	0,5%	0,3%
16	Partij voor de Dieren	5,9%	5,8%	7,7%	6,4%	5,6%	5,2%	6,5%	4,5%	8,9%	9,0%	7,1%

	stembureau	15	16	17	18	20	21	23	24	25	26	27
	naam stembureau	School De Flierefluiter	School Het Samenspel Mid-den	School De Achtt-baan	School Het Spec-trum II	Buurthuis De Bui-tenkans	School Het Samenspel Noord	School Digitalis	School De Kameleon	School de Shri Ganesha	School De Drie-master	School Het Spec-trum I
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	13,7%	14,1%	16,2%	11,5%	6,6%	13,5%	16,1%	13,4%	11,5%	16,2%	11,4%
2	Democraten 66 (D66)	9,4%	9,7%	7,9%	10,5%	15,7%	3,6%	10,2%	8,5%	9,3%	6,7%	8,8%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	11,5%	15,5%	14,9%	12,7%	11,3%	21,2%	16,2%	15,3%	26,0%	15,5%	15,8%
4	VVD	12,5%	8,9%	6,4%	14,5%	23,1%	6,0%	7,1%	10,7%	4,4%	7,4%	18,8%
5	Leefbaar Almere	7,9%	6,9%	6,7%	6,1%	6,3%	4,1%	6,7%	8,3%	6,6%	7,2%	6,3%
6	SP (Socialistische Partij)	8,1%	12,1%	10,0%	6,0%	3,3%	17,3%	9,9%	7,7%	11,9%	11,9%	7,3%
7	GROENLINKS	10,8%	7,2%	7,0%	10,6%	15,9%	11,3%	8,8%	9,3%	8,4%	7,5%	9,5%
8	CDA	3,7%	4,3%	4,4%	3,3%	2,2%	1,6%	2,9%	5,1%	1,3%	3,7%	3,0%
9	ChristenUnie	2,1%	6,4%	4,0%	7,0%	3,6%	6,0%	4,4%	4,0%	3,5%	2,9%	5,6%
10	AP/OPA	5,3%	4,0%	6,1%	2,8%	1,6%	2,2%	5,6%	6,6%	3,5%	4,5%	1,5%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,4%	0,8%	1,4%	0,0%	0,0%	3,0%	2,2%	0,2%	0,9%	1,1%	0,4%
12	Respect Almere	0,7%	1,3%	4,2%	3,5%	0,3%	1,4%	2,9%	1,2%	1,3%	2,7%	2,6%
13	Almere Anders'18	3,7%	0,8%	0,8%	2,1%	1,1%	1,1%	1,6%	1,0%	2,6%	1,7%	1,0%
14	GLP	2,8%	2,1%	2,2%	1,8%	0,8%	0,8%	1,2%	2,9%	0,4%	1,6%	1,2%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,2%	0,5%	0,8%	0,4%	0,8%	1,1%	1,0%	0,5%	1,3%	1,1%	0,1%
16	Partij voor de Dieren	7,3%	5,4%	7,1%	7,1%	7,4%	5,8%	3,3%	5,4%	7,0%	8,2%	6,7%

	stembureau	29	30	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	naam stembureau	School De Argonaut	School De Zeetuin	School De Tjasker	School De Haselbraam	Buurtcentrum De Wieken	Zorgcentrum De Kiekindief	Centrum Verpleeghuiszorg Polderburen	School Heliotroop	Taalcentrum Almere locatie Kruidenwijk	School De Oase	School De Vuurvogel BB (v/h Duizendpoot)
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	20,7%	21,9%	17,1%	16,5%	14,4%	14,9%	11,3%	14,9%	15,0%	15,3%	14,7%
2	Democraten 66 (D66)	7,6%	6,6%	6,9%	11,5%	9,9%	8,8%	10,0%	8,4%	9,8%	9,6%	10,6%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	12,9%	12,5%	14,0%	15,4%	15,2%	17,0%	15,7%	14,6%	13,3%	7,5%	14,1%
4	VVD	8,8%	14,2%	9,3%	16,6%	7,1%	4,7%	13,4%	8,5%	11,6%	10,6%	13,3%
5	Leefbaar Almere	7,8%	5,3%	7,1%	4,7%	6,7%	7,3%	11,5%	7,4%	7,3%	10,5%	6,4%
6	SP (Socialistische Partij)	12,5%	9,8%	8,2%	6,4%	13,3%	11,2%	6,6%	10,5%	9,2%	5,7%	7,5%
7	GROENLINKS	7,0%	6,6%	8,3%	6,7%	9,3%	6,0%	5,8%	8,1%	9,7%	5,8%	8,3%
8	CDA	2,4%	3,8%	4,7%	3,9%	3,2%	6,0%	5,5%	2,7%	3,5%	5,0%	4,9%
9	ChristenUnie	3,4%	3,4%	4,4%	6,8%	3,7%	3,4%	4,5%	3,8%	3,7%	12,0%	4,6%
10	AP/OPA	4,8%	3,6%	6,6%	2,0%	4,6%	3,9%	4,2%	4,9%	6,0%	2,6%	3,7%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,4%	0,9%	1,7%	0,3%	1,6%	1,7%	1,0%	0,7%	0,3%	1,4%	0,1%
12	Respect Almere	1,7%	3,0%	2,7%	2,6%	1,3%	1,7%	2,4%	3,4%	2,3%	1,7%	1,6%
13	Almere Anders'18	1,4%	0,4%	1,1%	0,9%	1,1%	1,1%	3,4%	2,9%	1,6%	1,7%	1,5%
14	GLP	2,4%	1,1%	0,9%	0,6%	1,0%	0,6%	0,5%	1,0%	1,5%	2,4%	2,6%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,5%	1,1%	0,5%	0,3%	1,0%	2,2%	0,8%	0,6%	0,4%	0,7%	0,8%
16	Partij voor de Dieren	5,8%	5,8%	6,6%	4,7%	6,6%	9,3%	3,4%	7,6%	5,0%	7,5%	5,2%

	stembureau	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
	naam stembureau	Buurtcentrum Parkwijk	Dependance school De Bui-tenburcht	School De Vuurvogel OB (v/h Boventoon)	Buurtcentrum 't Kardoes	Zorgcentrum Bui-tenhaeghe	School De Letter-tuin	Wooncentrum De Rotonde	Montessorischool Muziekwijk	Taalcentrum Al-mere (v/h Tortel-tuin)	School De Lichtboei	School Syncope
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	10,4%	16,2%	11,8%	17,7%	16,1%	15,7%	16,6%	16,0%	13,9%	9,9%	11,0%
2	Democraten 66 (D66)	9,8%	5,9%	9,1%	8,7%	7,9%	12,7%	6,6%	10,5%	8,8%	11,2%	9,7%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	12,1%	12,2%	17,0%	23,1%	13,2%	9,2%	15,9%	13,2%	10,8%	14,6%	13,0%
4	VVD	14,4%	11,3%	14,0%	8,0%	8,7%	15,7%	8,6%	14,7%	14,5%	16,3%	17,9%
5	Leefbaar Almere	6,2%	6,5%	7,7%	4,5%	4,1%	5,5%	9,3%	6,1%	6,5%	7,7%	7,8%
6	SP (Socialistische Partij)	8,2%	9,5%	7,8%	6,8%	7,9%	9,2%	9,4%	8,6%	7,9%	5,4%	7,1%
7	GROENLINKS	10,7%	6,5%	11,7%	10,6%	6,3%	6,0%	9,3%	8,2%	8,9%	8,6%	8,8%
8	CDA	6,9%	5,5%	3,4%	2,6%	7,1%	3,8%	5,3%	2,7%	4,7%	7,4%	5,9%
9	ChristenUnie	6,8%	4,8%	3,4%	4,7%	9,3%	6,2%	3,9%	2,1%	7,5%	6,1%	3,4%
10	AP/OPA	2,8%	4,6%	3,3%	3,3%	3,7%	2,7%	4,1%	3,7%	3,4%	3,8%	3,2%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,8%	0,7%	0,6%	0,5%	1,0%	0,5%	0,9%	1,8%	0,3%	0,4%	0,2%
12	Respect Almere	1,0%	2,9%	2,3%	1,4%	2,4%	2,3%	1,6%	1,0%	1,3%	1,3%	1,7%
13	Almere Anders'18	1,3%	2,9%	0,7%	1,7%	1,6%	2,2%	1,1%	0,8%	1,8%	2,8%	1,7%
14	GLP	1,4%	1,0%	1,0%	0,7%	3,9%	1,3%	1,2%	1,3%	2,4%	0,4%	1,5%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,1%	0,6%	0,4%	0,0%	0,6%	0,2%	0,2%	1,3%	0,3%	0,1%	0,4%
16	Partij voor de Dieren	7,1%	8,9%	5,8%	5,7%	6,3%	6,8%	6,1%	7,9%	6,9%	3,9%	6,9%

	stembureau	53	54	55	56	57	59	60	61	62	63	64
	naam stembureau	De Toonladder, gebouw De Con- certmeester	Buurtlokaal De Dop	School De Alba- tros	School Bommel- stein	School De Olijf- boom/ 't Zonnewiel	Buurtcentrum Het Forum	School De Bom- bardon	Filmwijkcentrum	School Aurora I	Dependance School de Kraan- vogel	Ontmoetingshuis De Kern
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	12,9%	12,0%	11,1%	14,5%	10,9%	15,9%	13,6%	12,6%	12,9%	14,7%	11,1%
2	Democraten 66 (D66)	10,3%	9,1%	11,3%	12,8%	9,7%	8,5%	10,4%	8,8%	10,8%	8,6%	10,0%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	12,9%	17,1%	14,0%	12,3%	15,5%	10,7%	14,9%	15,9%	12,0%	18,0%	5,9%
4	VVD	14,5%	12,3%	20,3%	15,4%	14,9%	9,4%	15,7%	15,8%	17,7%	16,2%	36,6%
5	Leefbaar Almere	8,8%	4,8%	8,0%	8,7%	5,7%	6,6%	7,9%	5,8%	5,0%	4,8%	6,0%
6	SP (Socialistische Partij)	6,3%	9,7%	5,6%	7,0%	5,3%	8,6%	5,4%	7,2%	5,5%	9,1%	1,5%
7	GROENLINKS	8,3%	6,6%	6,0%	7,2%	8,9%	8,7%	6,7%	7,4%	9,2%	6,5%	8,5%
8	CDA	4,6%	3,8%	3,8%	4,6%	4,3%	5,4%	6,2%	5,6%	4,3%	3,2%	6,1%
9	ChristenUnie	5,1%	7,4%	4,5%	4,9%	7,5%	6,4%	6,3%	4,8%	5,4%	7,1%	2,0%
10	AP/OPA	5,7%	3,9%	3,4%	2,6%	4,4%	3,7%	2,2%	2,7%	2,8%	2,6%	1,1%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,7%	1,6%	0,1%	0,7%	0,8%	1,1%	0,9%	2,1%	0,7%	0,4%	0,1%
12	Respect Almere	2,5%	1,9%	2,2%	1,6%	2,3%	2,9%	0,8%	1,1%	2,3%	1,7%	1,0%
13	Almere Anders'18	1,3%	1,5%	2,1%	1,6%	3,1%	2,8%	2,7%	2,6%	1,1%	0,7%	1,7%
14	GLP	1,3%	2,4%	1,5%	1,0%	1,1%	2,4%	1,5%	0,9%	1,5%	1,3%	0,7%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,4%	0,6%	0,8%	0,3%	0,0%	0,5%	0,2%	1,0%	1,2%	1,3%	0,1%
16	Partij voor de Dieren	4,4%	5,4%	5,4%	4,8%	5,6%	6,4%	4,3%	5,6%	7,8%	3,9%	7,4%

	stembureau	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
	naam stembureau	School De Kraan- vogel	Arte College	Taalcentrum Al- mere locatie Filmwijk	De Buurtschuur	School De Omni- bus	School Letterland	School Het Palet I	School De Opti- mist	School de Archi- pel I	School de Ege- lantier	Buurtcentrum de Cobra
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	10,6%	9,0%	14,9%	14,3%	12,6%	12,4%	12,8%	14,3%	13,3%	14,8%	10,5%
2	Democraten 66 (D66)	11,5%	14,4%	8,9%	13,2%	9,9%	10,4%	9,4%	11,0%	12,8%	12,7%	8,6%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	11,6%	13,2%	14,2%	11,6%	12,6%	17,3%	14,7%	15,0%	12,9%	15,6%	19,8%
4	VVD	25,2%	22,4%	14,5%	27,1%	24,1%	19,5%	16,8%	17,4%	20,8%	15,5%	11,7%
5	Leefbaar Almere	6,4%	2,4%	7,9%	6,3%	5,7%	6,1%	6,9%	4,5%	6,2%	6,1%	4,7%
6	SP (Socialistische Partij)	5,9%	5,2%	5,6%	2,9%	4,3%	5,1%	5,9%	7,8%	5,3%	4,2%	8,9%
7	GROENLINKS	7,5%	10,2%	8,3%	6,7%	7,5%	7,5%	9,9%	8,2%	9,0%	7,1%	8,2%
8	CDA	6,2%	3,8%	3,6%	2,5%	6,6%	2,6%	3,1%	4,2%	2,4%	2,8%	8,2%
9	ChristenUnie	4,7%	4,2%	6,9%	2,7%	2,4%	4,8%	4,0%	6,1%	3,1%	5,0%	3,9%
10	AP/OPA	2,5%	2,0%	2,6%	1,3%	3,0%	2,6%	3,4%	2,5%	1,7%	3,7%	3,5%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,3%	2,3%	5,3%	0,2%	0,5%	1,8%	1,4%	0,7%	0,6%	1,3%	0,0%
12	Respect Almere	0,9%	2,2%	1,3%	3,6%	2,6%	1,6%	3,1%	2,0%	2,7%	2,3%	1,2%
13	Almere Anders'18	1,1%	0,6%	2,0%	2,1%	1,0%	1,5%	2,0%	1,1%	0,4%	1,6%	1,2%
14	GLP	1,6%	1,2%	0,7%	1,5%	1,7%	1,5%	1,2%	0,7%	1,3%	1,1%	2,7%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,2%	0,5%	0,7%	1,1%	0,7%	0,5%	0,0%	0,8%	0,4%	1,1%	0,0%
16	Partij voor de Dieren	3,5%	6,4%	2,6%	2,9%	4,7%	4,6%	5,4%	3,7%	7,2%	5,0%	7,0%

	stembureau	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
	naam stembureau	Brede school Het Meesterwerk	School De Archipel II	Buurtontmoeting-sentrum Het Boegbeeld	Brede School De Compositie	School Het Avontuur	Buurtcentrum De Cartoon	School De Windwijzer	School Het Kristal	Flevozeikenhuis	Huis van de Watterwijk	Kerkcentrum Goede Rede
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	14,7%	11,9%	12,7%	9,7%	13,7%	11,5%	10,8%	11,3%	12,0%	15,4%	15,8%
2	Democraten 66 (D66)	11,4%	11,2%	11,8%	11,5%	8,1%	8,8%	15,6%	7,0%	10,0%	9,2%	6,2%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	16,5%	16,3%	15,1%	14,0%	13,1%	12,3%	9,2%	15,6%	14,9%	10,1%	12,9%
4	VVD	16,7%	17,7%	16,4%	22,6%	18,6%	25,0%	32,5%	14,8%	15,5%	13,2%	7,5%
5	Leefbaar Almere	5,9%	5,0%	5,8%	5,5%	8,0%	5,9%	4,7%	4,6%	6,7%	9,6%	11,3%
6	SP (Socialistische Partij)	5,5%	7,3%	7,7%	4,6%	6,5%	6,5%	2,6%	8,0%	6,8%	8,4%	11,0%
7	GROENLINKS	8,1%	7,6%	7,5%	8,6%	7,2%	7,9%	4,4%	8,0%	8,4%	8,5%	8,2%
8	CDA	2,4%	3,5%	4,2%	5,6%	4,4%	4,8%	3,8%	5,0%	5,1%	5,4%	3,6%
9	ChristenUnie	6,3%	5,1%	3,6%	2,9%	4,1%	5,3%	4,2%	7,6%	3,1%	3,0%	4,7%
10	AP/OPA	3,1%	2,9%	3,5%	2,0%	3,3%	2,9%	2,0%	4,4%	4,4%	3,9%	3,9%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	2,4%	0,5%	1,5%	2,1%	1,6%	0,0%	0,7%	2,0%	0,6%	0,6%	0,9%
12	Respect Almere	0,8%	2,3%	1,7%	3,9%	2,4%	2,5%	1,4%	3,7%	1,5%	2,2%	1,5%
13	Almere Anders'18	1,0%	1,5%	1,6%	0,8%	1,3%	1,0%	2,1%	0,7%	2,5%	1,8%	2,1%
14	GLP	1,2%	0,5%	2,0%	1,8%	1,4%	0,9%	0,6%	1,5%	1,3%	2,4%	1,2%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,2%	1,2%	0,3%	0,6%	1,0%	0,4%	0,4%	1,5%	0,7%	0,8%	0,3%
16	Partij voor de Dieren	3,9%	5,7%	4,5%	3,8%	5,3%	4,3%	5,0%	4,3%	6,5%	5,7%	8,8%

	stembureau	87	89	91	92	93	94	95	96	97	98	100
	naam stembureau	School De Water- spiegel	School De Dukdaaf	Gezondheids- trum Archipel	School Aurora II	Nautilus College (v/h Dep. De Op- timist)	School Het Palet II	School De Archi- tect	Restaurant De Kapitein (v/h Wa- terlinie)	Station NS Al- mere Muziekwijk	Hal Station NS Almere Centrum I	Stadhuis II
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	12,6%	14,5%	12,5%	11,3%	13,9%	15,2%	16,9%	12,3%	9,6%	9,7%	13,0%
2	Democraten 66 (D66)	10,0%	10,0%	10,4%	12,0%	7,0%	8,5%	10,2%	16,5%	11,4%	13,8%	13,0%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	14,8%	13,1%	17,5%	12,5%	18,8%	16,3%	13,5%	10,4%	15,6%	19,6%	16,3%
4	VVD	10,7%	17,3%	13,2%	17,3%	16,7%	11,4%	9,1%	30,4%	13,6%	14,7%	16,6%
5	Leefbaar Almere	8,1%	5,0%	6,0%	7,6%	4,6%	7,6%	9,6%	5,4%	6,6%	3,4%	7,9%
6	SP (Socialistische Partij)	3,0%	9,5%	6,3%	3,9%	8,1%	7,6%	10,6%	3,9%	8,4%	5,5%	4,6%
7	GROENLINKS	6,7%	5,0%	7,3%	7,8%	6,0%	7,6%	5,9%	5,1%	10,2%	13,4%	9,5%
8	CDA	4,4%	3,8%	5,7%	5,9%	2,1%	4,3%	3,0%	2,9%	3,1%	3,3%	3,5%
9	ChristenUnie	16,3%	7,8%	4,8%	7,3%	7,4%	5,1%	4,6%	2,7%	4,2%	4,7%	3,3%
10	AP/OPA	4,1%	1,3%	5,4%	1,8%	4,2%	4,7%	2,9%	1,1%	3,3%	1,4%	2,1%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	0,7%	1,5%	1,2%	0,7%	3,2%	0,5%	1,1%	0,7%	1,2%	1,8%	1,6%
12	Respect Almere	1,5%	1,7%	2,3%	2,2%	1,2%	2,7%	2,5%	1,5%	2,2%	0,8%	0,9%
13	Almere Anders'18	0,7%	1,5%	1,1%	1,9%	0,5%	1,8%	1,7%	1,3%	1,9%	2,0%	1,8%
14	GLP	3,0%	2,2%	0,3%	1,4%	0,7%	0,6%	1,5%	0,2%	1,0%	1,3%	1,1%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	0,0%	0,2%	0,8%	0,3%	1,2%	0,4%	0,4%	0,4%	0,8%	0,1%	0,0%
16	Partij voor de Dieren	3,3%	5,7%	5,1%	6,0%	4,4%	5,6%	6,6%	5,0%	6,9%	4,5%	5,1%

	stembureau	101	102	104	105	109	110	111	112	113	114	115
	naam stembureau	Het Buitenhuis	Gezondheidscentrum Castrovalva	Hal Station NS Almere Centrum II	School Polygoon	IKC Aquamarijn II	Buurtcentrum Amerika II	Buurtcentrum De Ruimte	Gymzaal Vrijmarkt / t/o School de Loofhut	Hogeschool Windesheim Flevoland	ROC Flevoland Locatie Almere Buiten	School De Zeeraket
Lijstnr.	Aanduiding											
1	PVV (Partij voor de Vrijheid)	10,7%	13,2%	9,1%	9,9%	12,9%	8,5%	9,8%	13,6%	5,6%	16,8%	7,3%
2	Democraten 66 (D66)	10,2%	7,7%	11,2%	11,2%	12,4%	14,8%	12,0%	8,5%	15,6%	10,5%	13,0%
3	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	15,8%	16,2%	19,0%	15,6%	10,8%	15,2%	19,8%	11,0%	13,9%	14,7%	11,6%
4	VVD	12,1%	11,1%	15,2%	13,2%	15,4%	16,5%	19,2%	10,6%	17,2%	16,8%	31,5%
5	Leefbaar Almere	4,7%	6,0%	5,5%	6,9%	8,8%	6,2%	4,9%	9,9%	8,9%	6,3%	3,3%
6	SP (Socialistische Partij)	8,4%	8,7%	8,1%	5,6%	5,8%	3,8%	2,7%	9,4%	7,2%	9,5%	5,4%
7	GROENLINKS	7,9%	10,4%	9,7%	12,3%	8,5%	10,6%	9,5%	10,7%	9,4%	7,4%	8,7%
8	CDA	1,4%	6,0%	2,5%	4,7%	4,7%	2,7%	2,5%	4,2%	3,9%	4,2%	3,5%
9	ChristenUnie	7,0%	5,2%	4,4%	4,0%	3,1%	5,2%	3,5%	3,0%	4,4%	4,2%	3,8%
10	AP/OPA	1,9%	4,7%	1,6%	2,5%	4,0%	1,9%	2,1%	3,9%	1,7%	1,1%	0,9%
11	WSTAV (Wij Staan Voor)	2,3%	1,3%	1,6%	0,9%	0,3%	2,3%	1,5%	0,2%	0,6%	1,1%	1,0%
12	Respect Almere	4,7%	2,7%	0,8%	2,0%	1,7%	1,0%	1,9%	1,1%	0,0%	0,0%	1,6%
13	Almere Anders'18	0,5%	1,2%	1,3%	2,6%	1,9%	1,9%	2,0%	4,8%	3,3%	1,1%	1,0%
14	GLP	1,9%	0,2%	2,1%	1,0%	1,8%	0,8%	1,9%	1,2%	0,6%	0,0%	2,4%
15	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	2,3%	0,8%	0,7%	0,4%	1,1%	2,1%	1,1%	0,6%	1,1%	1,1%	0,7%
16	Partij voor de Dieren	8,4%	4,5%	7,1%	7,4%	6,8%	6,5%	5,5%	7,2%	6,7%	5,3%	4,3%

Tabel 3. Opkomstpercentage en percentage stemmen per partij, naar stadsdeel en wijk

	Opkomstpercentage	PW (Partij voor de Vrijheid)	Democraten 66 (D66)	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	WD	Leefbaar Almere	SP (Socialistische Partij)	GROENLINKS	CDA	ChristenUnie	AP/OPA	WSTAV (Wij Staan Voor)	Respect Almere	Almere Anders '18	GLP	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	Partij voor de Dieren
ALMERE Totaal	45,4%	13,2%	10,2%	14,0%	15,3%	6,9%	7,2%	8,3%	4,2%	4,7%	3,4%	0,9%	1,9%	1,7%	1,4%	0,6%	5,9%
Almere Haven	48,4%	14,9%	9,0%	11,9%	11,4%	9,9%	8,6%	9,0%	4,2%	3,2%	4,2%	0,4%	1,2%	2,6%	1,7%	0,4%	7,5%
Centrum Haven	47%	16%	6%	13%	7%	12%	11%	8%	4%	4%	4%	1%	1%	2%	1%	0%	9%
De Gouwen	62%	14%	10%	11%	13%	8%	8%	11%	4%	2%	5%	0%	1%	3%	3%	0%	7%
De Grienden	54%	15%	8%	12%	10%	9%	10%	10%	4%	4%	5%	0%	1%	2%	1%	0%	9%
De Hoven	36%	17%	9%	14%	8%	12%	10%	7%	5%	3%	4%	1%	1%	2%	1%	0%	7%
De Laren	53%	13%	12%	11%	15%	9%	6%	8%	5%	3%	4%	0%	2%	2%	2%	1%	7%
De Marken	53%	14%	9%	11%	11%	10%	10%	10%	4%	3%	4%	0%	1%	4%	1%	1%	7%
De Meenten	49%	16%	9%	11%	11%	11%	8%	9%	4%	3%	6%	0%	1%	2%	2%	0%	7%
De Velden	40%	15%	9%	13%	15%	11%	6%	8%	4%	2%	3%	0%	1%	2%	3%	0%	7%
De Werven	46%	16%	8%	13%	9%	11%	9%	8%	4%	4%	4%	1%	2%	2%	1%	0%	7%
De Wierden	43%	15%	11%	11%	14%	10%	7%	8%	5%	3%	4%	0%	2%	2%	2%	1%	7%
Overgooi	54%	12%	10%	7%	31%	7%	3%	8%	6%	2%	2%	0%	1%	2%	1%	0%	7%

	Opkomstpercentage	PWW (Partij voor de Vrijheid)	Democraten 66 (D66)	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	VVD	Leefbaar Almere	SP (Socialistische Partij)	GROENLINKS	CDA	ChristenUnie	AP/OPA	WSTAV (Wij Staan Voor)	Respect Almere	Almere Anders '18	GLP	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	Partij voor de Dieren
Almere Stad	47,1%	13,1%	10,2%	15,0%	14,9%	6,6%	7,5%	8,3%	4,3%	4,6%	3,5%	1,1%	1,9%	1,6%	1,3%	0,6%	5,5%
Centrum Stad	115%	11%	12%	17%	14%	6%	7%	10%	4%	4%	2%	2%	1%	2%	1%	1%	6%
<i>Almere Stad Oost</i>	<i>44,8%</i>	<i>13,1%</i>	<i>9,7%</i>	<i>14,9%</i>	<i>14,9%</i>	<i>6,6%</i>	<i>7,3%</i>	<i>8,3%</i>	<i>4,7%</i>	<i>5,4%</i>	<i>3,4%</i>	<i>1,1%</i>	<i>1,8%</i>	<i>1,7%</i>	<i>1,4%</i>	<i>0,5%</i>	<i>5,2%</i>
Danswijk	37%	13%	9%	17%	15%	5%	9%	7%	4%	7%	3%	1%	2%	1%	2%	1%	5%
Filmwijk	53%	12%	10%	15%	15%	7%	6%	9%	5%	5%	3%	2%	1%	3%	1%	1%	6%
Parkwijk	41%	13%	11%	14%	19%	7%	6%	7%	5%	6%	3%	1%	2%	2%	1%	0%	4%
Tussen de Vaarten N.	40%	14%	9%	16%	14%	7%	7%	9%	4%	5%	4%	1%	3%	2%	1%	0%	5%
Tussen de Vaarten Z.	41%	13%	10%	16%	17%	5%	7%	8%	5%	5%	3%	2%	2%	1%	1%	1%	4%
Verzetswijk	59%	11%	10%	13%	14%	6%	7%	10%	6%	8%	3%	1%	1%	2%	1%	0%	6%
Waterwijk	43%	16%	8%	13%	11%	9%	9%	8%	4%	3%	5%	0%	2%	1%	3%	1%	6%
<i>Almere Stad West</i>	<i>43,6%</i>	<i>13,6%</i>	<i>10,3%</i>	<i>14,6%</i>	<i>15,0%</i>	<i>6,7%</i>	<i>7,8%</i>	<i>8,0%</i>	<i>4,1%</i>	<i>4,0%</i>	<i>3,8%</i>	<i>0,9%</i>	<i>2,1%</i>	<i>1,5%</i>	<i>1,2%</i>	<i>0,6%</i>	<i>5,7%</i>
Kruidenwijk	51%	15%	9%	15%	9%	7%	10%	9%	3%	4%	5%	1%	3%	2%	1%	1%	5%
Literatuurwijk	42%	13%	11%	15%	19%	6%	6%	7%	5%	4%	4%	1%	2%	1%	1%	1%	5%
Muziekwijk Noord	43%	12%	10%	14%	15%	8%	7%	9%	5%	4%	4%	1%	2%	2%	1%	1%	6%
Muziekwijk Zuid	52%	15%	9%	15%	13%	7%	9%	9%	4%	4%	4%	1%	2%	1%	2%	1%	6%
Noorderplassen	46%	11%	16%	10%	30%	5%	3%	5%	3%	3%	1%	1%	1%	2%	0%	1%	5%
Staatsliedenwijk	45%	16%	9%	24%	7%	5%	8%	10%	2%	5%	3%	1%	1%	2%	1%	0%	6%
Stedenwijk	22%	15%	7%	16%	7%	7%	12%	8%	4%	4%	4%	1%	3%	1%	2%	1%	7%

	Opkomstpercentage	PWV (Partij voor de Vrijheid)	Democraten 66 (D66)	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	VVD	Leefbaar Almere	SP (Socialistische Partij)	GROENLINKS	CDA	ChristenUnie	AP/OPA	WSTAV (Wij Staan Voor)	Respect Almere	Almere Anders '18	GLP	WOW (Wonen Ondernemen Werken)	Partij voor de Dieren
Almere Buiten	42,3%	13,4%	10,1%	13,0%	15,6%	6,7%	7,1%	7,8%	4,2%	5,8%	3,1%	0,8%	2,3%	1,6%	1,5%	0,6%	6,2%
Bloemenbuurt	42%	15%	8%	11%	13%	6%	9%	8%	5%	6%	4%	0%	2%	2%	2%	0%	8%
Bouwmeesterbuurt	40%	16%	10%	11%	10%	10%	8%	6%	4%	8%	3%	1%	2%	2%	2%	1%	7%
Centrum Buiten	58%	15%	9%	14%	11%	5%	8%	7%	5%	8%	3%	1%	3%	1%	3%	1%	7%
Eilandenbuurt	38%	12%	12%	14%	20%	6%	6%	9%	3%	4%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	7%
Faunabuurt	49%	13%	11%	12%	17%	7%	7%	7%	4%	5%	3%	0%	2%	2%	2%	1%	6%
Indischebuurt	33%	11%	8%	15%	18%	5%	8%	8%	5%	7%	4%	1%	3%	1%	1%	1%	4%
Landgoederenbuurt	51%	14%	11%	12%	14%	8%	7%	7%	5%	5%	3%	1%	2%	2%	1%	0%	5%
Molenbuurt	40%	16%	8%	15%	8%	7%	11%	9%	4%	4%	6%	2%	2%	1%	1%	1%	7%
Oostvaardersbuurt	39%	14%	11%	15%	16%	6%	7%	6%	3%	6%	3%	1%	2%	1%	2%	1%	5%
Regenboogbuurt	42%	11%	10%	14%	17%	6%	7%	10%	3%	6%	2%	0%	3%	2%	2%	0%	7%
Seizoenenbuurt	44%	12%	11%	12%	17%	6%	5%	8%	5%	6%	2%	1%	2%	2%	1%	1%	7%
Sieradenbuurt	41%	11%	9%	12%	25%	6%	6%	8%	5%	5%	3%	0%	2%	1%	1%	0%	4%
Stripheldenbuurt	38%	11%	9%	13%	20%	7%	5%	8%	5%	5%	4%	1%	2%	1%	1%	1%	5%
Almere Poort	37,1%	9,1%	13,5%	15,3%	21,6%	4,2%	4,0%	9,3%	3,2%	4,2%	1,9%	1,7%	1,9%	1,6%	1,7%	1,1%	5,9%
Columbuskwartier	33%	9%	14%	15%	19%	5%	4%	9%	3%	5%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	6%
Duin	32%	7%	13%	12%	32%	3%	5%	9%	3%	4%	1%	1%	2%	1%	2%	1%	4%
Europakwartier	41%	9%	14%	13%	25%	3%	5%	10%	4%	4%	2%	2%	2%	1%	2%	1%	6%
Homeruskwartier	38%	10%	13%	18%	19%	5%	3%	9%	3%	4%	2%	2%	2%	2%	2%	1%	6%
Almere Hout	57,2%	12,4%	11,3%	8,1%	32,8%	6,1%	2,1%	7,8%	4,7%	2,3%	1,2%	0,2%	2,0%	1,9%	1,0%	0,5%	5,6%
Nobelhorst	59%	14%	13%	12%	27%	6%	3%	7%	3%	3%	1%	0%	4%	2%	1%	1%	3%
Vogelhorst	56%	11%	10%	6%	36%	6%	2%	8%	6%	2%	1%	0%	1%	2%	1%	0%	7%

COLOFON

Gemeente Almere

Onderzoek en rapportage

Gemeente Almere//Onderzoek&Statistiek

Lucas Veeger

(verbeterde editie)

Maart 2018

Contactgegevens

Gemeente Almere

Postbus 200

1300 AE Almere

Tel: 14 036

onderzoek&statistiek@almere.nl

www.osalmere.nl

@OSAlmere1

Gebruik van gegevens uit dit rapport is alleen toegestaan met bronvermelding.

Gemeente Almere
Team Onderzoek & Statistiek
Postbus 200
1300 AE Almere

Gemeente Almere

